БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 201 (7648)
27 АВГУСТ
ЯКШАНБА
1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бугун—Шахтёрлар куни.

Мамлакатимиз ишчилар синфининг шонли отрядларидан бири бўлган совет шахтёрларига оташин салом!

Яшасин совет шахтёрларининг ғамхўри, энг яқин дўсти, халқлар доҳиси улуғ СТАЛИН!

Совет шахтёрларининг шонли байрами

Бутун совет шахтёрларининг шонли байрами. Бутун социалистик Ватанимизнинг халқлари Шахтёрлар кунини учинчи марта байрам қиладилар.

Совет халқи бу йил Шахтёрлар кунини бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик учун, уруш оловини ёқувчиларга қарши кураш кучайган, тинчлик фронти ҳарқачонгидан ҳам қудратли куч бўлиб уюшган, тинчликнинг улуғ байроқдори, халқлар осойишталигининг мустаҳкам қўрғони бўлган Совет Иттифоқининг куч ва қудратини янада ошириш учун тинчлик вахтасида туриб фидокорона меҳнат қилинаётган, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёзган бир вазиятда нишонламоқда.

Ишчилар синфининг илғор отрядларидан бири бўлган шонли шахтёрлар армияси ўз байрамларини муносиб совғалар блан кутиб олмоқдалар. Большевиклар партияси, совет ҳукумати ва шахсан улуғ доҳимиз ўртоқ Сталиннинг доимий ғамхўрлиги ва ёрдами туфайли совет шахтёрлари жуда катта ютуқларга эришдилар. Шахтёрлар армияси 1949 йил планини муддатидан аввал шараф блан бажарди. Ўтган йилнинг 4-нчи кварталидаёқ урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг охирги йилига белгиланган даражадан ўзиб кетилди. 1950 йилда кўмир чиқаришнинг ярим йиллик плани ҳам ошириб бажарилди.

Кўмир—социалистик Ватанимизнинг халқ хўжалигида жуда катта ўрин тутади. В. И. Ленин та'бири блан айтганда кўмир — саноатнинг озиғидир. Ўртоқ Сталин граждонлар уруши йилларидаёқ кўмирнинг аҳамиятига ғоят юксак баҳо берган эди: **«Шуни эсда тутингларки, Россия учун Деникин устидан ғалаба қозониш қанчалик муҳим бўлса, кўмир ҳам шунча муҳимдир».** Халқ хўжалигини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайдиган кўмир саноатини янада ривожлантириш совет шахтёрлари олдида турган жанговар вазифадир.

Буржуа олимлари Россияда кўмир бойлиги етарли эмас, Россия кўмир масаласида капиталистик давлатларга қарам бўлиб қолади, деб жар солган эдилар. Жанобларнинг бу хом хаёллари чиппакка чиқди. Совет тузуми ерости бойликларини қидириб топиш ва улардан тўла-тўкис фойдаланиш учун бутун имкониятларни яратиб берди. Меҳнатсевар ва ижодкор совет халқи Ленин—Сталин партиясининг етакчилигида дун'ёда энг илғор кўмир саноатини вужудга келтирди. Социалистик Ватанимиз кўмир саноатининг оламшумул ғалабаларини, совет шахтёрларининг ажойиб ютуқларини бутун дун'ё кўриб қойил қолмоқда!

Совет Иттифоқининг кўмир шахталари энг яхши ва энг янги машиналар блан қуролланган. Кўмир қазишдан тортиб, то уни вагонларга ортиб жўнатишгача бўлган ҳамма ишлар машиналаштирилган. Бундай илғор техникага эга бўлган саноат қайси мамлакатда бор! Совет Иттифоқи кўмир чиқариш процессининг машиналаштирилиши жиҳатдан дун'ёда биринчи ўринда туради. Мамлакатимиз шахталарида ишлаб турган кўмир қазийдиган, кон йўлини очиб берадиган, кўмир ташийдиган, вагонларга ортадиган мингларча хилма-хил машиналар сталинча индустрлаш сиёсатининг порлоқ самарасидир. Янги гигант—«Донбасс» комбайни ва бирмунча шу каби янги машиналар ғалаба қилган социализм мамлакатининг фахридир.

СССР кўмир саноатининг ишини яхшилашда, янги-янги ғалабаларни қўлга киритишда партия ташкилотлари жуда катта ва ҳал қилувчи роль ўйнадилар. ВКП(б) Марказий Комитетининг Донбасс ва Кузбасс шахталаридаги партиявий-сиёсий ишлар тўғрисида чиқарган қарори муҳим аҳамиятга эгадир. Бу қарор кўмир саноатидаги барча партия ташкилотларининг иши учун жанговар программа бўлди. Улар бу қарор асосида ўз ишларини қайта қурдилар ва катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Большевиклар партияси, совет ҳукумати ва шахсан ўртоқ Сталин совет шахтёрлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Шахтёрлар мамлакатимиздаги барча кишилар сингари хушчақчақ ва фаровон ҳаёт кечирмоқдалар. Уларнинг иш ҳақи борган сари кўпаймоқда. Совет шахтёрларига кўмир саноатида узоқ йиллар давомида ҳалол меҳнат қилганликлари учун 2 миллиард сўмдан кўпроқ пул тўланди. Фақат шу йилнинг ўзидагина Шахтёрлар кунигача шахтёрлар учун 1 миллион квадратметрдан кўпроқ тураржой бинолари қуриб берилди. Ҳар йили 100 мингдан кўпроқ шахтёр ва уларнинг оилалари санатория ва дам олиш уйларида истироҳат қиладилар, шифоланадилар, кучларига куч қўшиб қайтадилар.

Шахтёрларнинг моддий-маиший аҳволи яхшиланиши блан бирқаторда, уларнинг маданий савиялари ҳам ортмоқда. Кўмир саноати ходимлари яшайдиган посёлкалар борган сайин обод бўлмоқда. Ҳозир бу посёлкаларда 700 дан ортиқ клуб, маданият саройлари, 800 дан кўпроқ кутубхона ишлаб турипти. Болалар боқчаси, болалар яслиси ва медицина муассасаларининг сони тўхтовсиз кўпаймоқда.

Шахтёрлар меҳнати ҳартарафлама қадрланмоқда. Кўмир саноатида фидокорона ва узоқ йиллар меҳнат қилганларга «Ҳурматли шахтёр» значоги, СССР орден ва медальларининг берилиши, кўпгина кишиларнинг Сталин мукофотига, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига муяссар бўлиши шахтёрлар ҳақида қилинаётган сталинча ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир.

Большевиклар партиясининг доно ленинча-сталинча миллий сиёсати туфайли, улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами туфайли Совет Ўзбекистонида ҳам кўмир саноати вужудга келтирилди. Ўзбекистон шахтёрлари ўз байрамларини муносиб совғалар блан кутиб олдилар. Оҳангарон кўмир конининг 2-нчи БИС шахта коллективи шу йил 14 августда 5 йиллик нормасини бажарди. Бу кон ҳар куни пландан ташқари 250 тонна кўмир бермоқда. Оҳангарон кўмир конининг 2-нчи БИС шахтаси бултурги биринчи ярим йилликка нисбатан бирнеча процент, 9-нчи шахта деярлик 2,5 марта кўп кўмир қазиб чиқарди. Маҳсулот таннархи 5,3 процент камайди, 2.362 минг сўмлик маблағ тежалди. Кон бўйича 110 киши 5 йиллик нормасини бажарди.

Оҳангарон кўмир конининг ишчилари бу йил мамлакатга пландан ташқари бирнеча минг тонна кўмир етказиб бериш, 2 миллион 500 минг сўм маблағ тежаш мажбуриятини олганлар. Вазифа — ана шу мажбуриятни шараф блан бажариш учун социалистик мусобақани кучайтириб юборишдан иборатдир.

Ўзбекистон шахтёрлари олдида жуда мураккаб ва мас'улиятли вазифалар турипти. «Узбекуголь» тресги 1950 йил июль ойи планини 96 процент бажарди. Бундай қолоқликка барҳам бериш керак. Ўзбекистон кўмир саноати ходимлари олдида турган вазифа—пландигина эмас, балки социалистик мажбуриятни тўла-тўкис бажариш, кўмир чиқаришни кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини камайтириш, аҳоли ва республика халқ хўжалигининг ёқилғига бўлган талабини қондириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнат унумини ошириш, янги техникани кўпроқ жорий қилиш ва ундан тўла фойдаланиш, илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилиш, социалистик мусобақани борган сайин кучайтиришдан иборатдир.

Совет шахтёрлари Ватан олдидаги, большевиклар партияси олдидаги, жонажон Сталин олдидаги ватанпарварлик бурчларини жуда яхши тушунадилар. Улар ўзларининг фидокорона меҳнатлари блан социалистик Ватанимизнинг — мустаҳкам тинчлик ва халқлар осойишталигининг улуғ таянчи бўлган Совет Иттифоқининг куч-қудратини янада ошириш учун хизмат қилаётганларини биладилар. Меҳнатга онгли муносабатда бўлувчилар қаҳрамонлик намуналарини кўрсатишга қодир эканлиги бутун дун'ёга аёндир. Шахтёрларнинг ана шу олижаноб армияси коммунизм ғалабасини тезлатиш учун шавқ-завқ блан меҳнат қилажаклар.

Ишчилар синфининг илғор отрядларидан бири бўлган шонли совет шахтёрлари армиясига шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин совет шахтёрларининг ғамхўри, энг яқин дўсти, халқлар доҳиси улуғ Сталин!

Шахтёрлар кунига бағишланган тантанали мажлис

Кеча, 26 августда Тельман номидаги паркнинг ёзлик театрида Шахтёрлар кунига бағишланган тантанали умумшаҳар мажлиси бўлди.

Мажлисни Ўзбекистон К(б)П Тошкент шаҳар комитетининг секретари ўртоқ М. Г. Чиковани очди.

Мажлис қатнашчилари фахрий президиумга ВКП(б) Марказий Комитетининг ўртоқ Сталин бошлиқ Сиёсий Бюросини баланд руҳ блан сайладилар.

«Средазуголь» комбинатининг бош инженери ўртоқ А. П. Закутский Шахтёрлар куни ҳақида доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари тинчликнинг улуғ байроқдори Иосиф Виссарионович Сталинга баланд руҳ блан табрикнома қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

Тожикистон пахтакорлари Тошкент область колхозлари далаларида

ЧИНОЗ, (Тошкент области). (ЎзТАГ). Ўзбекистон ва Тожикистон пахтакорлари ўртасидаги социалистик мусобақа шартномасининг бажарилишини текшириш учун келган Тожикистон делегациясиқ а'золаридан бир группаси 26 августда Тошкент областидаги колхозларнинг иши блан таниша бошлади. Меҳмонлар кеча Чиноз районининг колхозларида бўлдилар.

Тожикистон пахтакорлари Сталин номли, «Ленин йўли», Жданов номли ва бошқа бирқанча колхозларда йиғим-теримга тайёргарлик уюшқоқлик блан бораётганлигини та'кидладилар.

Шу блан бирга делегация а'золари бирқанча камчиликларни ҳам кўрсатдилар. Масалан, «Ленин йўли» колхозида бутун э'тибор йиғим-теримга тайёрланиш блан боғлиқ бўлган ташкилий масалаларга қаратилиб, ғўза парваришсусайтириб юборилган. Колхознинг бирқанча участкаларида ғўзалар ётиб қолган. Шу сабабли кўсакларнинг бир қисми чирий бошлаган.

Делегация а'золари меҳнатни уюштириш масалаларига катта э'тибор бердилар. Улар Жданов номли ва Сталин номли колхозларда штатсиз табельчилар сақланганлигини, буларга колхозчилар ҳисобидан меҳнат кунлари ёзилаётганлигини кўрсатдилар. Бирқанча колхозларда йиғим-терим плани ҳозиргача тузилиб бўлмаган.

Чиноз пахтакорлари қардош Тожикистон республикасининг вакилларига ўртоқларча маслаҳатлари ва кўрсатмалари учун қизғин ташаккур билдириб, йиғим-теримга тайёргарликни кучайтириш юзасидан ҳамма чораларни кўришга ва'да бердилар.

Пахта йиғим-теримига большевикча уюшқоқлик блан киришайлик!

★ ★ ★

Янги суғориш системасига ўтиш—деҳқончиликнинг юксак маданият йўли

Тошкент область, Калинин районидаги генерал Собир Раҳимов номли колхоз пахта йиғим-теримига пухта ҳозирлик кўрмоқда. **Суратда:** (юқорида) колхоз шофери автомашинани ремонт қилмоқда. Колхоз темирчиси **Кўчқор Дадабоев** ва **И. Сирота** (пастда) арава ғилдиракларига мих қоқмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

Партия ва ҳукумат, шахсан улуғ доҳимиз ўртоқ Сталин мамлакатимизда суғориш ишларини яхшилашга катта э'тибор бериб келмоқдалар. Республикамизнинг пахтакорлари табиатни ўзгартиришдан иборат сталинча программани амалга ошириш учун курашиб катта-катта каналлар, ҳовузлар қазидилар. Ўзбек халқининг фахри бўлган Катта Фарғона канали вужудга келди. Бу канал Фарғона водисида суғориш ишларини тубдан яхшилаб, пахтадан муттасил юқори ҳосил олиш ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришга катта хизмат қилмоқда. 1-нчи май иншооти қурилиб, қудратли Зарафшон дар'ёсининг сувлари халққа бўйсундирилди, социалистик қишлоқ хўжалигимизга хизмат қилишга мажбур этилди. Зарафшон водисидаги колхозчилар ҳукуматимизнинг катта ёрдами орқасида Каттақўрғон ҳовузини қазиб, суғориладиган ерлардан унумли фойдаланмоқдалар.

СССР Министрлар Советининг янги суғориш системасига ўтиш тўғрисидаги қарори деҳқончилигимизнинг юксак маданияти ва мўл ҳосил учун кураш тарихида янги саҳифа очди. Шунинг учун ҳам биз бу тарихий қарорни зўр хурсандчилик блан кутиб олдик.

Янги суғориш системасига ўтканимиздан кейин пахта далаларимиз, боғларимиз янада кўпроқ ҳосил беражак. Янгича суғориш амалга оширилиши натижасида экин майдонлари, тугатиладиган ариқ ва уватлар ҳисобига 10—15 процент кенгаяди.

Иттифоқ ҳукуматининг қарори муносабати блан биз ўз ерларимизни кўздан кечириб чиқдик ва бу қарорда белгиланган тадбирлар жуда ҳам тўғри эканлигини амалда кўрдик. Масалан, ўртоқ Насим Муқаддасов бошлиқ 1-нчи бригаданинг 40 гектар ери 2—5 гектарли 12 картадан иборат. Бу ерларга 22 та доимий ариқдан сув келтирилади. Айрим участкаларни эса 3—4 ариқдан суғоришга тўғри келади. Янги суғориш системасига ўтиш блан бу бригадада фақат 3 та катта қарта бўлади. Бунинг натижасида майда ариқларни тозалашга сарф бўладиган жуда кўп меҳнатдан қутиламиз. Муваққат суғориш ариқларига ўтиш, уватларнинг битирилиши натижасида шу бригаданинг ўзида 6 гектарга яқин ер кўпаяди. Умуман, колхозда ариқ-уватларни йўқотиш ҳисобига 40 гектарга яқин ер қўшилади.

2-нчи бригадамизда ер карталари майда бўлганлиги учун трактордан унумли фойдаланаолмас эдик. Янги суғориш системасига ўтиш блан, бу бригадада 16 та майда ер бўлаклари ўрнига фақат 3 та қарта бўлади. Бу эса қишлоқ хўжалик ишларини кенг равишда машиналаштириш имкониятини туғдиради.

Колхозимизда ер участкалари кичик ва қинғир-қийшиқ бўлганидан, пахтани машина блан териш имконияти йўқ эди. Ерларимиз яхлит бўлгандан кейин, биз пахта териш ишларини ҳам машиналаштиришга эришамиз.

Суғориш ишларини яхшилашнинг жуда муҳим программасини белгилаб берган ҳукуматимизнинг қарорини изчиллик блан амалга ошириб, пахта ҳосилини янада ошириш, мамлакатимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг мўл-кўл бўлиши учун курашамиз, янги суғориш системасига ўтиб, деҳқончиликнинг юксак маданиятини эгаллаймиз.

Колхозчиларимиз Совет ҳукуматининг сталинча ғамхўрлигига жавобан, дала ишларини сифатли бажариш ва пахта ҳосилини нобуд қилмай териб олишга тайёргарлик ишларини ҳартарафлама кучайтириб юбордилар. Яқинда «ЎзКУ», «Қизил Октябрь», «Галақапа» колхозлари Оржоникидзе номли колхозга бирлашдилар. Бизнинг олдимизда 475 гектар ердаги пахта ҳосилини нобуд қилмай ўз вақтида йиғиб-териб олиш вазифаси туради. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш тўғрисидаги қарори асосида йиғим-терим плани тузиб чиқилди. Бу планда барча куч ва воситаларни йиғим-терим ишларига сафарбар этиш кўзда тутилади. 4 та юк машинасидан 3 таси ремонт қилинди. Транспорт бригадасидаги 24 та арава ва бричка ҳам ремонтдан чиқарилди. Йўл-кўприклар тузатилди. Теримда қатнашадиган 400 колхозчи этак блан та'мин этилди, етарли миқдорда қоп-қанорлар ҳозирланди.

Колхозимизда бу йилги мавсумда 200 гектар ердаги пахта машина блан терилади. Пахта терадиган машиналарнинг унумли ишлаши учун ҳамма чораларни кўраётирмиз. Пахтаси машина блан териладиган участкалар ажратилди. Ҳозир бу участкалардаги уватлар текисланиб, ариқлар кўмилмоқда, йўллар тузатилмоқда. Колхозчиларимиздан бир бригада механиги ва механик-ҳайдовчи махсус курсда ўқимоқда.

Биз пахта теришнинг биринчи кунидан бошлаб белгиланган графикни тўла ва ошириб бажариш, пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан олдин адо этиш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Усмонқул ОРЗИҚУЛОВ.

Самарқанд область, Жомбой районидаги Оржоникидзе номли колхознинг раиси.

Пахта теримига пухта тайёрлик блан киришамиз

Колхозчиларимиз республика пахтачилик илғорлари VI қурултойи қатнашчиларининг Мурожаатига жавобан, бу йил 206 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган эдилар.

Колхозчиларимиз Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш тўғрисида» чиқарган қарорини муҳокама қилиб, далаларимизда фидокорона меҳнат туфайли етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш тадбирларини белгилаб чиқдилар. Колхозимизда пахтани йиғиб-териб олиш ва тайёрлаш пунктига топшириш юзасидан мукаммал план тузилди, бригада ва звеноларга конкрет топшириқлар берилди. Шу асосда тайёргарлик ишлари кучайтириб юборилди.

Ҳозиргача колхоздаги барча йўллар ремонт қилинди. 24 та катта ва кичик кўприк тузатилди. 32 та от боқувга қўйилди, 11 та арава ремонтдан чиқарилди ва 10 та четан тўқилди. Теримчилар учун 160 та этак, 120 та қоп-қанор тайёрланди. 6 та катта, 18 та кичик хирмон жойлари сувоқдан чиқарилди.

Колхозимизнинг барча бригадасида пахта очилабошлади. Холхўжаев ва Юнусова ўртоқлар бошлиқ звеноларнинг а'золари эрта-индин теримга тушишни мўлжалламоқдалар. Колхоз бўйича 80 теримчи мавсумда 5—7 минг килограммдан, 24 киши 10 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олиб, социалистик мусобақага қўшилди.

Ғафуржон ТОЖИБОЕВ.

Фарғона область, Қува район, Октябрь қишлоқ советидаги «Қизил кетман» колхозининг раиси.

Янги суғориш системасини тезда амалга оширамиз

(Бухоро район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Эргаш Азизов блан суҳбат)

Пахта майдонининг салмоғи жиҳатидан Бухоро райони Бухоро областида биринчи ўринда туради, ернинг ҳосилдорлиги жиҳатидан ҳам районнинг анча устунлиги бор. Аммо районда пахта ҳосили ошмай келади. Бунга асосий сабаб шуки, кўпчилик колхозлар механизациядан тўла фойдаланаолмасдан келадилар, пахта ерлари куз-қиш фаслида сувга тўймайди. 40—45 процент ер яхоб суви ичолмай қолади, сув танқислиги чигит экиш ва ғўзани суғориш пайтларида ҳам давом этади. Бунинг устига, кўпчилик колхозларнинг ерлари бир, бир ярим гектарли бўлтаклардан иборат бўлиб, трактордан фойдаланишга имкон бермайди.

Районда суғориш системаси жуда чалкаш қурилган. Шоҳруд, Харҳўр магистраль каналларини мустасно қилганда, доимий сув йўллари кичик-кичик анҳор ва майда ариқлардангина иборат. Район бўйича бир ярим мингдан кўпроқ майда ариқ бор. Айниқса, Лоша, Қунжиқала, Қоволамаҳмуд, Отбозор ва Ҳаргўш қишлоқ советларида ҳар юз қадамда бир ариқ, ҳарбир ариқда 10—15 тадан кўприк бор.

Районнинг Ширбудин, Ҳайработча, Кунжиқала ва Отбозор қишлоқ советларида қумлоқ ер жуда кўп. Ариқдаги сувнинг учдан икки қисмини қум шимиб олади. Шу бу йилги аҳволни мисолга олайлик: Ғўзани суғоришнинг айни об-тоб вақти—июнь, июль ойларида район ҳар куни 18—20 кубометрдан сув олиб турди. Лекин бу сувнинг фақат 40—45 проценти экинзорларга оққан бўлса, қолган қисми сон-саноқсиз ариқчаларга сингиб кетди. Лоша ва Кунжиқала қишлоқ советларидаги колхозларнинг пахта, беда майдонлари, боғ ва тутзорларини суғориш учун тақсимлаб берилган сувнинг ярмиси ҳам бориб етмади. Сувлар ариқчаларга сингиб кетиши натижасида бирнеча юз гектар ердаги беда ва тут кўчатлари ўз вақтида суғорилмай қолди.

Районда ариқ қазиш учун йил бўйи 4—5 марта хашар қилинади. Хусусан, айни баҳорги ер ҳайдаш, ғўзани парвариш қилиш кезларида 6—7 минг колхозчимиз ариқ тозалашда банд бўладилар. Бу иш бир ойлаб давом этади. Икки мингга яқин колхозчи ҳозирги кунда ҳам ариқ қазимоқда.

Майда ариқ ва кўприкларнинг шу қадар кўплиги орқасида Кунжиқала қишлоқ советидаги Молотов номли колхозга, Имом-қозихон, Галаосиё қишлоқ советларидаги ўнлаб колхознинг даласига трактор боролмайди, трактор ўтса кўприклар қулаб тушади, трактор бузилади, унинг муҳим қисмлари синади. Суғориш тормоқларининг тартибсизлиги пахта ҳосилига ҳам, колхозларнинг ривожланишига ҳам тўсқинлик қилиб келди.

СССР Министрлар Советининг «Суғориладиган ерлардан тўла фойдаланиш ва қишлоқ хўжалик ишларини машиналаштиришни яхшилаш мақсадида янги суғориш системасига ўтиш тўғрисида» деб чиқарган қарорини районимиз колхозчилари ғоят хурсандчилик блан кутиб олдилар.

Сталин номли колхоз а'золарининг, қарорни муҳокама қилиш муносабати блан чақирилган умумий мажлисида сўзга чиққан кекса пахтакор ўртоқ Ҳалил Зокиров бундай деди:

— Янги суғориш системасига ўтиш тўғрисидаги қарор—жонажон большевистик партиямиз, совет ҳукуматимиз ва бахтимизнинг порлоқ қуёши улуғ Сталинимизнинг колхозчи деҳқонларга кўрсатган яна бир буюк ғамхўрлигидир. Бу сталинча қарор—деҳқончилик маданиятини тез тараққий қилдириш программасидир. Сталинча ғамхўрликка пахта ҳосилини икки-уч баравар ошириш блан жавоб берамиз, бутун кучимизни янги пахта ҳосилининг бир граммини ҳам нобуд қилмасдан териб олиб, давлат планини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этамиз.

СССР Министрлар Советининг қарори асосида суғориш тормоқларини қайта қуриш ва янги суғориш системасига ўтишга қаратилган чора-тадбирларни белгилашга киришдик. Бу ишда ўнларча ирригация-мелиорация мутахассиси ишламоқда. Районимиз бўйича белгиланган иш ҳажмининг муддатидан олдин бажарилишини та'мин этамиз. Янги суғориш системасига ўтиш натижасида Бухоро районининг ҳам юқори ҳосилли районлар блан тенглашувига шубҳа йўқ.

Тошкент шаҳар Советининг сессияси

Яқинда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг сессияси бўлиб ўтди.

Сессия Тошкент шаҳрининг 1949 йилги бюджетининг ижроси ҳақидаги ҳисоботни ва 1950 йил бюджетини муҳокама қилди. Бу тўғрида шаҳар молия бўлимининг мудири ўртоқ М. Даниелов доклад қилди. У, ўз сўзида қуйидагиларни айтди.

— Урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг тўртинчи йили—1949 йилда Тошкент аҳолиси халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш соҳасида бирмунча муваффақиятга эришди. Тошкент шаҳрида ободончилик ишлари тобора яхшиланмоқда ва янги қурилишлар кенгаймоқда. 1949 йил бюджетининг даромад қисми 272 миллион 455 минг сўм миқдорида, я'ни 100,8 процент бажарилди. Бюджетнинг харажат қисми эса 258 миллион 626 минг сўм, ёки 95,7 процент адо этилди.

1948 йилга қараганда 1949 йилда даромад 16.988 минг сўм ва харажат 14.934 минг сўм ўсган.

Шаҳар бюджетининг муваффақиятли бажарилишини шаҳар хўжалигининг кўпчилик тормоқлари ўзларининг ишлабчиқариш-молия планларини бажариш, маҳсулот таннархини камайтириш, ички ресурсларни сафарбар қилиш йўли блан та'минладилар.

Шунингдек, докладчи, бу соҳада қилинган ишлар етарли эмаслигини, резервлар ҳали кўплиги ва улардан тўла фойдаланиш кераклигини айтди.

Водоканал тресги (бошлиғи ўртоқ Хўжаев) қониқарсиз ишлаб, сув тақсимлаш планини бажармади, шунингдек кўчатзор-гулчилик хўжалиги, рекламбюро, сартарошхоналар ва бошқа муассасалар бюджет олдидаги ўз мажбуриятларини бажармадилар. Маҳаллий аҳамиятга эга бўлган саноат корхоналари 1949 йилда ишлабчиқариш соҳасида анча нобудгарчиликка йўл қўйдилар.

Ўртоқ Даниелов бюджетнинг даромад қисми ҳақида гапириб айтадики, Тошкент бюджети бўйича чиқарилган пулдан 213.945 минг сўми ижтимоий-маданий муассасалар учун, 91.068 минг сўми халқ маорифи учун ажратилган.

Соғлиқни сақлаш органлари 1950 йил бюджетидан 115 миллион 452 минг сўм оладилар. Бу эса ўтган йилдагидан 7,3 миллион сўм ортиқдир.

Социал-та'минот харажатлари ўтган йилга қараганда 10,5 процент ошади.

Докладчи бюджетнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан иқтисодий тежашга қат'ий риоя қилиш, давлат маблағларини ўз жойига тўғри сарфлаш, корхона ҳамда муассасаларнинг ишлабчиқариш программасини ҳамма турлар бўйича бажаришларига боғлиқ эканини айтди.

Шундан сўнг шаҳар Совети доимий бюджет комиссияси номидан ўртоқ Собиров қўшимча доклад қилди.

Даниелов ва Собиров ўртоқларнинг докладлари юзасидан қизғин музокаралар бошланди.

Депутат ўртоқ Отабековнинг сўзи меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш масалаларига бағишланди. Партия ва ҳукуматимиз кўрсатаётган ғамхўрлик туфайли республикамиз пойтахтида соғлиқни сақлаш муассасалари тобора кўпаймоқда ва улар такомиллашган даволаш уйларига айланмоқда.

Ўртоқ Отабеков ўз сўзида шаҳардаги айрим соғлиқни сақлаш муассасалари ишида жиддий камчиликлар борлигини, 1949 йил бюджетидан чиқарилган маблағдан 3.200 минг сўми фойдаланилмай қолганини, фақат Октябрь районининг ўзида дори-дармонлар учун чиқарилган маблағдан 28 минг сўм ҳеч сабабсиз фойдаланилмай қолганини айтди. Тошкент шаҳрининг Ленин, Куйбишев ва бошқа районларида ҳам кўпгина маблағлар сарфланмай қолган.

Депутат Н. Ф. Самикин 1950 йил бюджетида маданий тадбирлар ва пойтахт ободончилиги учун кўп маблағ ажратилганини зўр қониқиш блан қайд қилди. Ўртоқ Самикин ўз сўзида Тошкент шаҳар ижроия комитети «Водоканал»га Паркент, Испанский ва Степан Разин кўчаларида сув колонкалари қуриш мажбуриятини юклаган бўлса ҳам, аммо ўртоқ Хўжаев бу топшириқни шу кунгача бажармаганини айтди.

Депутат ўртоқ Эгамбердиев ўз сўзида шаҳарда мактаблар ва уларда ўқувчилар сони борган сайин кўпайиб бораётганини айтди. Ўртоқ Эгамбердиев халқ маорифини кучайтиришда қилинаётган ишларни айтиш блан, бу соҳада катта камчиликлар борлигини ҳам айтди. Мактаб ёшидаги барча болаларни ўқишга тортиш иши Октябрь, Сталин ва Фрунзе районларида жуда суст бораётир.

Шунингдек, ўртоқ Эгамбердиев ўтган йилги бюджетдан мактаб лабораториялари ва кутубхоналарни жиҳозлаш учун ажратилган пуллардан бирнеча юз минг сўми фойдаланилмай қолганини ҳам айтди.

Депутат Н. С. Титов Фрунзе районидаги ҳунармандчилик артельларининг («Искра», «Многопром» ва бошқалар) қониқарсиз ишлаётгани тўғрисида гапирди.

Музокарада сўзга чиққан Марказий район молия бўлимининг мудири ўртоқ Крикоров Марказий районда тураржой фонди тўғрисида, Октябрь район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Шоисломов районнинг бундан кейинги ободончилиги ҳақида гапирдилар.

Сессия шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Қурбоновни ўз вазифасидан озод қилди ва ўртоқ Эгамбердиевни шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири қилиб тасдиқлади.

Ўртоқ Даниеловнинг охирги сўзидан сўнг Сессия Тошкентнинг 1950 йилги бюджетини ва 1949 йилги бюджетнинг ижроси ҳақидаги ҳисоботни якдиллик блан тасдиқлади.

Совет театрининг янги муваффақиятлари сари!

Совет халқи театр сан'атини қадрлайди ва севади. Бизнинг тамошабинларимиз жуда талабчан кишилар, улар театрга ва унинг ходимлари олдига йилдан-йилга тобора юксакроқ талаблар қўймоқдалар. Халқнинг муҳаббати ва ишончи театр ходимларини илҳомлантиради ва уларнинг зиммасига кўп мажбуриятлар юклайди. Саҳна маданиятини юксалтириш ва ривожлантириш учун дун'ёдаги ҳечбир мамлакатда Совет Иттифоқидагидек катта имкониятлар йўқ. Умумий совет ватанпарварлиги туйғуси, коммунизм қурилишида биргаликда иштирок этиш тамошабин блан актёрнинг ягона мақсад йўлида ишлашини та'минлайди.

Большевиклар партияси, улуғ Сталин доно кўрсатмалар бериб, совет театрининг ривожланиши ҳақида ғамхўрлик кўрсатмоқдалар.

ВКП(б) Марказий Комитетининг драматик театрларнинг репертуари ва уни яхшилаш тадбирлари ҳақида 1946 йил 26 августда қабул қилган тарихий қарори совет театрининг ривожланишида кўп йиллик йўлни ёритиб берди.

Театр ходимлари ва драматурглар олдига — совет жамиятининг ҳаёти ҳақида, совет кишиси ҳақида бадиий жиҳатдан юксак савияда бўлган ёрқин асарлар яратиш, совет жамиятининг ҳар доим олға қараб ҳаракат қилаётган ҳаётини акс эттириш, совет кишиси характерининг энг яхши томонларини янада ривожлантиришга ҳарёқлама ёрдам бериш вазифаси қўйилди.

Ўтган тўрт йил ичида драматик театрлар ўз репертуарларини яхшиладилар. Ҳозирги замон темасида ёзилган совет пьесаси театримиз саҳнасида етакчи ўринни эгаллади. В. И. Ленин ва И. В. Сталиннинг севимли образлари саҳнада кўрсатилганлиги — сан'атнинг олижаноб ижодий жасоратидир. Мамлакатимиз ишчиларининг, колхоз қишлоғи кишиларининг ватанпарварлик меҳнати драматургларни ва театр сан'аткорларини «Яшил кўча», «Макар Дубрава», «Ҳалол ризқ-рўзимиз», «Кенг саҳро» ва бошқалар каби спектакльларни яратишга илҳомлантирди. Совет кишиларининг Ватан уруши йилларида кўрсатган қаҳрамонликлари ҳақидаги спектакльлар саҳнага қўйилди. Янги уруш оловини ёқувчи империалистларни фош қилучи «Маҳкум этилганлар фитнаси», «Рус масаласи», «Америка овози» пьесалари жанговар руҳ блан суғорилгандир.

Ўз ишларига совет репертуарини асос қилиб олган коллективлар энг катта ижодий муваффақиятларга эришганликлари эндиликда равшан бўлиб қолди.

Совет саҳнасининг кекса ва ёш авлоди вакилларининг — кўп режиссёр ва актёрларнинг сан'аткорлиги замондошларимиз образларини яратишда ўсди ва янгича қиёфа кашф этди. Меҳнат новаторлари, совет жангчилари, олимларнинг образларини яратиш соҳасида етакчи сан'аткорлар қилган илҳомбахш иш умумхалқнинг ҳурматига сазовор бўлди. Мана шундай сан'аткорлар орасида А. Тарасова, Е. Турчанинова, Н. Ужвий, Н. Боголюбов, А. Бучма, К. Зубов, М. Крушельницкий, Г. Юра, ёш артист Н. Родионова, ёш режиссёр Г. Товстоногов ва бошқалар бор. Драматик театр арбобларидан бир юз олтмишга яқин кишига, совет драматурглари пьесалари бўйича спектакльлар яратишда иштирок этганликлари учун, Сталин мукофотлари берилди. Театримизнинг ижодий юксалиши тобора аниқроқ кўзга ташланмоқда.

Аммо совет тамошабини ўз театридан тобора камолотга эриша боришни, олға ҳаракат қилишни талаб этади. Театрлар қўлга киритилган муваффақиятлар блан хотиржам бўлиб қолиш учун ҳечқандай асосга эга эмасдирлар. Олдимизда ҳал этилмаган масалалар ҳали жуда кўп, ишимиздаги камчиликлар кўзга яққол ташланиб турипти.

Совет халқининг ҳаёти буюк тарихий воқиаларга бойдир. Театр репертуари ҳар доим кенгайиб ва бойиб туриши керак. Драматурглар тамошабинлардан ҳали ҳам кўп қарздордирлар. Совет кишилари фидокорона меҳнатининг ғоят муҳим темаси драматурглар ва театрларга социалистик воқи'лигимиздаги янги ҳодисаларни акс эттирадиган асарлар яратиш, турмушдан орқада қолмай, ҳаёт блан баравар бориш вазифасини юклайди.

Театрларнинг репертуари ҳар доим янги асарлар блан бойиб бориши керак. Театрлар драматургларнинг ўтган йилларда яратган асарлари блангина яшай олмайдилар. Кейинги вақтда бирмунча янги пьеса ёзилди, лекин улар ҳали сра ҳам етарли эмас. Бирмунча кўзга кўринган совет драматургларининг янги асарлари аллақанча вақтдан бери театр саҳналарида кўринмаётганини нормаль бир аҳвол деб ҳисоблаш мумкинми? Совет ёзувчилар союзи, Сан'ат ишлари комитети тема жиҳатидан турли-туман бўлган, ғоявий-бадиий жиҳатдан юксак савияда бўлган репертуар яратиш ҳақида ҳали ҳам кам ғамхўрлик қилаётирлар.

Янги совет пьесасининг саҳнага муваффақиятли қўйилиши, классик драматургиянинг энг яхши асарларининг саҳнада пайдо бўлиши—маданий ҳаётда қувончли воқиадир. Ижодий коллектив ҳарбир янги спектакльга ўзининг бутун исте'додини, турмуш билимини бағишлаши, ҳарбир спектакль блан жонажон совет театр сан'атининг савиясини янада юксалтириши лозим. А. Корнейчук ёзган «Калиновая рошча» номли янги пьесанинг Малий театр ва И. Франко номли театр саҳналарида пайдо бўлиши сўнгги вақтдаги шундай қувончли воқиалардандир.

Броқ, ҳамма театрлар ҳам совет репертуари устида қунт блан ишлаётирлар, деб айтиб бўлмайди. Чунончи, Москва Драма театри яхши спектакльлар блан бирқаторда «Сампаны голубой реки» каби юзаки, унча аҳамияти бўлмаган пьесаларни саҳнага қўйганлигига сабаб нима? Нима учун Моссовет номли театр ё қобилияти драматург Н. Винниковнинг «Шодлик косаси» номли пьесасини саҳнага қўйган вақтида пьесанинг текстига етарли даражада талабчанлик кўрсатмади? Тула область театри Е. Минн ва А. Минчковскийнинг «Муваффақият» номли ёмон пьесасини саҳнага қўйиб, тамошабинлар норозилик билдиргандан кейингина уни репертуардан олиб ташлашга мажбур бўлди. Ноҳотки, Тула область театри мазкур пьесанинг ёмон асар эканлигига ўз вақтида тушуниб етмаган бўлса? Шу нарсани ҳам кечириш мумкин эмаски, ба'зи драматурглар, ҳатто машҳур драматургларимиз ҳам театрларга шошиб ёзилган, ғоявий-бадиий жиҳатдан бўш бўлган пьесаларини топширмоқдалар.

Ёш актёр ва режиссёрларни тарбиялаш соҳасида кундалик ишнинг йўқлиги кўп драматик театрларимизнинг ишидаги катта камчиликдир. Ма'лумки, рус театрининг буюк сан'аткорлари — Шчепкин, Ленский, Станиславский, Немирович—Данченко бардошли ва ғамхўр педагоглар эдилар, улар театр сан'ати исте'додли арбобларининг бирнеча авлодини тарбияладилар. Юксак маданиятли, кўп йиллик тажрибага эга бўлган режиссёрларимиз бор, лекин уларнинг кўплари ёш талантларни тайёрламаётирлар, уларни ўстирмаётирлар. Тамошабинлар кўп театрларнинг саҳналарида талантли ёш актёрларнинг яхши ўйинларини кўрдилар ва уларни қадрладилар. Лекин бу ёш актёрлар кейинчалик ёрдам олмай, э'тибордан четда қолиб, ижодий ўсишдан тўхтаб қолмоқдалар. Режиссёрлар ва театр раҳбарларининг ишдаги ёш ўртоқларининг ижодий тақдирига нисбатан камситиш назари блан қараши ҳечбир нарса блан оқлаш мумкин бўлмаган бир ҳолдир. **Сан'аткорлар ёшлар блан ижодий ҳамкорлик қилмасалар, янги, ёш кучлар ҳардоим оқиб келиб турмаса, театрнинг самарали ривожланиши мумкин эмас.** Ёш актёр ёки постановкачининг муваффақияти бутун коллектив ҳаётида байрам бўлиши керак.

ВКП(б) Марказий Комитети драматик театрларнинг репертуари ва уни яхшилаш тадбирлари ҳақида қабул қилган қарорида театр сан'атини ривожлантиришда танқид катта аҳамиятга эга эканлигини та'кидлади ҳамда газета редакцияларига сиёсий жиҳатдан етук, малакали театр ва адабиёт танқидчиларини ишга тортиш, янги пьеса ва спектакльлар ҳақида мунтазам равишда мақолалар босиб туриш, театр танқидчилигидаги маслаксизлик ва ғоясизликка қарши кескин кураш олиб бориш мажбуриятини юклади. Партиявий жамоатчилик ва партия матбуоти халққа қарши буржуа сан'атбозлигининг давомчилари бўлган космополит театр танқидчилари группасини ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирди. Принципиал большевикча театр танқидчилигини ривожлантириш учун замин ҳозирлаб берилди. Броқ театр-адабий танқидчилигимиз, газета ва журналларимиз ўз олдиларига қўйилган талаблардан орқада қолмоқдалар. Улар драматургиядаги ва театр сан'атидаги янги, илғор воқиаларни кўпинча ўз вақтида қувватламаётирлар, асарларнинг ғоявий-бадиий муваффақиятлари ва камчиликларини кўпинча чуқур таҳлил қилмаётирлар. «Советское искусство» газетаси, «Театр» журнали театр тараққиётига оид ба'зи муҳим масалаларни кўтариб чиқабошлаган бўлсалар ҳам, лекин улар ҳали ҳам принципиал театр танқидчилигининг ҳақиқий минбари, ёш танқидчи кадрларни тарбиялаш мактаби бўлолганлари йўқ.

Янги театр мавсуми совет театр сан'атининг большевикча ғоявийлигини янада юксак даражага кўтариш, бадиий сан'аткорликни юксалтириш шиори остида ўтиши лозим. Совет театрининг машҳур арбоби К. Станиславский ижодий меҳнатдаги ўз ҳамкасбларини ҳозирги замон образларини ҳаққоний, чуқур ма'ноли қилиб кўрсатишга ўргатар эди. У, бу нарса актёр зиммасига катта мажбурият юклайди ва унинг сан'аткорлигига ҳам худди шундай катта талаб қўяди, деган эди. Ажойиб реалист сан'аткор актёр сан'атини ривожлантириш ва юксалтиришга, тамошабинларни образлар воситаси блан мафтун қилишга ҳамда уларга образлар орқали пьесанинг ғоясини сингдиришга да'ват этган эди.

Театр ижодий ходимларининг турмушни яхши билиши ва юксак ғоя блан қуролланиши, баланд савиядаги репертуар, большевикча танқид ва ўз-ўзини танқиднинг қизитилиши, муттасил ўқиш ва сан'аткорликни камолга етказиш — театр сан'атининг ғоявий-бадиий савиясини оғишмай юксалтиришнинг шартлари шулардир.

Совет театри олдида сталинча даврнинг улуғворлигини ёрқин акс эттирадиган ажойиб янги сан'ат асарлари яратишдек катта ва шарафли вазифа турипти. Умумхалқ ҳурматига сазовор бўлган совет театрининг ходимлари дун'ёда энг юксак ғоявий, энг илғор сан'ат бўлган совет социалистик сан'атни ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришажаклар.

(ПРАВДА» нинг 26 августдаги бошмақоласи).

П А Р Т И Я Т У Р М У Ш И

Корхоналарда партия назорати

ВКП(б) Устави саноат корхоналаридаги партия ташкилотларига ма'муриятнинг фаолияти устидан назорат қилиш ҳуқуқини беради. Бу ҳуқуқ партия ташкилоти қўлида энг кучли қуролдир. Бу ҳуқуқдан тўғри фойдаланилган жойларда партия сиёсий ишлари хўжалик иши блан боғлаб олиб борилади ва натижада, корхона хўжалик ҳаётидаги ишлар муваффақиятли бажарилади.

Улуғ Сталиннинг номи блан аталган заводимиз коллективи 1950 йилнинг биринчи ярмида ишлабчиқариш программасини муваффақият блан бажарди ва пландан ташқари маҳсулот бериш юзасидан ўз устига олган социалистик мажбуриятни ҳам шараф блан адо этди. Шундай қилиб, ярим йил ичида деярлик 5 миллион сўмга яқин ортиқча маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ўтган 7 ой ичида завод пландан ташқари 8,2 процент ёғ, 9 процент момиқ ишлаб чиқарди ва 3 процент ёғни иқтисод қилди. Ўтган йилнинг шу вақтига қараганда, бу йил 41,8 процент ортиқ ёғ ишлаб чиқарилди.

1950 йилнинг бошидан бери заводимиз илғор заводлар қаторида келмоқда. Иккинчи кварталдаги муваффақиятларимиз учун Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва озиқ-овқат саноати ходимлари республика союзининг кўчма қизил байроғини ўз қўлимизда тутиб келмоқдамиз. Бу байроқ илгари Фарғона ёғ комбинатининг коллективи қўлида эди.

Корхонанинг бу ғалабаларида партия ташкилотининг роли ва хизмати каттадир. Завод партия ташкилоти завод ма'муриятининг ишига катта ёрдам бермоқда. Назорат қилишнинг кўпгина шакллари ва методлари бор. Биз кўпроқ хўжалик ходимларининг ҳисоботларини партия мажлисларида эшитишга катта э'тибор берамиз. Бунинг учун биз коммунистлардан ва мутахассислардан иборат кишилар ёрдами блан, масаласи қўйиладиган цех ёки участканинг ишини олдиндан яхшилаб ўрганамиз. Яқинда бўлиб ўтган мажлисларнинг бирида завод директори ўртоқ Парфёновнинг пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан олинган социалистик мажбурият қандай бажарилаётгани ҳақидаги докладини эшитдик. Завод коллективи бу йил пландан ташқари 400 тонна ёғ ишлаб чиқариш, сифат кўрсаткичларини яхшилаш ҳисобига 50 тонна ёғни иқтисод қилиш мажбуриятини олган. Йиғилишга тайёрланиш олдидан партия бюроси бу ишга партия активларини ва инженер-техник ходимларни сафарбар қилди. Бу ўртоқлар заводнинг ишлабчиқариш имкониятларини ҳисобга олдилар. Яхши тайёрланган бу йиғилишда коммунистлар олинган мажбуриятни бажаришга тўсқинлик қилаётган айрим камчиликларни очиб ташладилар.

Йиғилиш конкрет қарор қабул қилди. Шу асосда партия активлари жойларга бириктилди. Қолоқ участкалар тажрибали кишилар ҳисобига мустаҳкамланди. Бу ишга бутун коллектив сафарбар қилинди.

Йиғилишларнинг бирида талон-торожга қарши кураш масаласи кўтарилди. Бу масалани партия бюроси томонидан белгиланган коммунистлар группаси тайёрлади. Улар цехларда бўлиб, ҳисобот ишининг қўйилиши, тайёр маҳсулотни сақлаш, завод қоровулларининг ишлари ва бошқаларни чуқур текширдилар. Ундан кейин йиғилишда ПВСОнинг бошлиғи ўртоқ Пашченконинг доклади тингланди. Бу нарса заводда талон-торож фактларининг йўқолишига ёрдам берди.

Мажлисга яхши тайёрланиш ҳамма вақт ижобий натижалар беради. Коммунистлар музокараларда ва қарор қабул қилишда актив қатнашадилар. Уларнинг сўзлари танқид ва ўз-ўзини танқид остида ўтади.

Яқинда партия бюроси, завод ишлабчиқариш бўлимининг бошлиғи ўртоқ Житковнинг ҳисобини эшитди. У иккинчи квартал якунлари ва учинчи кварталдаги вазифалар ҳақида гапирди. У, докладнинг асосий қисмини ёғни иқтисод қилишга бағишлади. Музокарага чиққан ўртоқлар ўртоқ Житковнинг кунжара ва шелухаларда ёғнинг қолиб кетиши натижасида давлатга зарар келтирилаётгани ва бу ишни планлаштиришда план бўлимининг бошлиғи ўртоқ Конеев ўтакеттан даражада сусткашлик блан ишлаётганини кўрсатиб, қаттиқ танқид қилдилар.

Партия бюроси кадрлар тайёрлаш масаласи блан ҳам жиддий шуғулланади. Кадрлар тайёрлаш ишига жавобгар бўлган бўлим бошлиғининг ҳисоби ҳам эшитилди.

Партия ташкилоти масалаларни фақат партия йиғилишларида муҳокама қилиш блан чегараланиб қололмайди. Биз цехларда ишлабчиқариш кенгашлари ўтказишга ҳам алоҳида э'тибор берамиз. Июль ойида партия ташкилоти мастерларнинг кенгашини ўтказди. Бу кенгашда ишлабчиқаришда мастернинг роли деган темада масала қўйилди. Бу ҳақда заводнинг бош инженери ўртоқ Сабуров доклад қилди. Бундан ташқари, заводда стахановчилар, ёш мутахассислар ва ҳисобчилар блан ҳам алоҳида кенгашлар ўтказилади. Буларнинг ҳаммаси ишлабчиқариш устидан назоратнинг кучайтирилишига ёрдам беради.

Партия ташкилоти омма блан алоқани касаба союз ва комсомол ташкилоти орқали уюштиради. Биз шунга эришдикки, касаба союз ташкилоти социалистик мусобақага доимо раҳбарлик қилади, унинг натижаларини якунлайди ва илғорларнинг тажрибаларини оммалаштиради.

Партия ташкилоти фақатгина хўжалик ходимларининг ҳисоботларини эшитиш блангина кифояланмасдан, ишлаб чиқаришдаги айрим участкаларнинг ишларини ҳам текшириб туради.

Завод партия ташкилотининг ташаббуси блан яқинда умумзавод ва цех бригадалари ташкил этилди. Бу ишга ёғ заводининг кекса ходимлари жалб этилди. Булар орасида шаҳар Советининг депутати мастер Тўрахожи Сулаймонов, смена инженери Қурбон Бозорбоев ва энг яхши стахановчи, инженер-техник ходимлар бор. Бу бригадалар заводдаги аҳволни чуқур ўрганиб чиққандан кейин, ишни яхшилаш юзасидан конкрет таклифлар тайёрладилар. Бу таклифлар асосида цехларда ишлабчиқариш жараёнини яхшилаш учун тегишли тадбирлар белгиланади.

Коммунистлар ва завод интеллигенциясидан иборат актив агитаторлар урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг охирги ҳал қилучи йилида завод коллективи олдида турган вазифалар ҳақида цехларда кенг тушунтириш ишларини олиб бордилар. Цехларда ўтказилган текширишларга бағишлаб, алоҳида деворий газета, «Жанговар варақа» лар чиқариб турилди. Бу газета ва варақаларда дангасалар, иш'ёқмаслар ва ўз ишида жавобгарликни сезмайдиган айрим кишилар қаттиқ танқид қилинди.

Партия ташкилотининг ташаббуси блан ўтказилган бу чора пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш ва унинг сифати учун курашда завод коллективини янги муваффақиятлар сари йўллади. Смена инженерлари коммунист Қурбон Бозорбоев, Абдулла Жўрабоев, комсомол-ёшлар бригадасининг смена инженери, комсомол а'зоси Мирали Абдуллаевлар ташаббускор бўлдилар. Улар ёғни иқтисод қилишда катта ютуқларга эришдилар. Уларнинг ташаббуслари завод коллективи томонидан қизғин қувватланди. 7 ой ичида пландагидан ташқари бир ярим процент ёғ иқтисод қилган Мирали Абдуллаев бошлиқ бригада мусобақада биринчиликни эгаллади.

Ма'мурият устидан назорат ўрнатиш директорнинг ишига аралашиш ҳуқуқини беради деган гап эмас. Партия ташкилоти хўжалик ходимлари ва мутахассисларнинг ўрнини эгалламаслиги керак.

Партиянинг XVIII с'ездида ўртоқ Жданов қаерда партия ташкилоти хўжалик органларининг ишини бажаришга уриниб, ўзига хос бўлмаган вазифалар блан шуғулланса, у ерда сўзсиз иш пастлаб кетишини ва бошиберк кўчага кириб қолишини кўрсатган эди. Ўртоқ Ждановнинг бу кўрсатмаларини биз ҳечқачон унутмаймиз. Ма'муриятнинг фаолияти устидан назорат ўрнатиш, демак, партия коллективининг умумий кучи блан хўжалик ходимларига ёрдам бериш, уларни тўғри йўлга солиш ва хўжалик ишларига шу хўжалик ходимлари орқали раҳбарлик қилиш демакдир. Бизда назорат ўрнатиш масаласи соғлом, ўз ишини севадиган раҳбарлар ва инженер-техник ходимларнинг обрўсини кўтаришга қаратилгандир.

Партия ташкилоти ишидаги бирқатор ютуқларни кўрсатиш блан, камчиликлардан ҳам кўз юмиб ўтиб бўлмайди.

Э'тироф қилиш керакки, партия ташкилоти назорат қилишнинг ҳамма турларидан тўлиқ фойдаланмаётир. Биз партия-хўжалик активлари ва техниклар конференцияларини жуда оз ўтказдик. Цех партия группалари хўжалик ходимлари устидан қилиниши лозим бўлган назорат ҳуқуқидан тўла фойдалана билмадилар. Чиқарилган қарорларнинг бажарилиши устидан етарлик назорат олиб борилмади.

Завод партия ташкилоти ўзига берилган назорат қилиш ҳуқуқидан кенг фойдаланиб, бу ишга ҳамма партия активини жалб қилади ҳамда партия ва ҳукуматимиз томонидан завод коллективи олдига қўйилган вазифаларни шараф блан бажаришда завод ма'муриятига янада кўпроқ ёрдам беради.

В. ГОНЧАРОВ.

Андижон область, Ленинск шаҳридаги Сталин номли 5-нчи ёғ заводи партия бюросининг секретари.

ЯХШИ ИШЛАЁТГАН АГИТПУНКТ

Наманган район, Куйбишев қишлоқ советидаги агитпункт (мудири ўртоқ Мўминов) қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида сиёсий-агитация ишларини кучайтиришда ўз ишини намунали уюштирмоқда. Агитпунктга қишлоқнинг коммунист ва комсомолларидан 40 дан ошиқ киши жалб қилинган. Агитаторлар муайян иш план асосида колхозчилар ўртасида системали равишда доклад ва суҳбатлар ўтказаётирлар.

Ҳайитов, Масагитов, Рўзиматов ўртоқлар каби ишчан агитаторлар «Сталинград» колхозининг дала шийпонларида колхозчиларга баланд овоз блан газета ўқиб бериш блан бирга, «Совет Иттифоқи — тинчликнинг мустаҳкам таянчи», «Ғўза парваришининг агротехникаси», «Халқаро аҳвол» ва бошқа темаларда суҳбатлар ўтказдилар.

Агитаторлар шу кунларда колхозчиларга Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг пахта йиғим-теримини ўтказиш ҳақидаги қарорини тушинтирмоқдалар.

Яқинда Сталин номли, Жданов номли ва «Сталинград» колхозлари агитаторларининг семинари ўтказилди. Семинарда пахта йиғим-терими даврида сиёсий-оммавий ишларнинг қўйилиши ҳақида агитаторлар блан суҳбат ўтказилди, семинарда агитаторлар учун 3 ойлик иш плани тасдиқланди, энг яхши агитаторларнинг иш тажрибаси оммалаштирилди.

И. НАЗРУЛЛАЕВ.

Медицина ходимларининг илмий-назарий конференцияси

БУХОРО, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан).** Область медицина ходимларининг улуғ рус олими академик Иван Петрович Павловнинг та'лимотига бағишланган илмий-назарий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияга 300 га яқин киши қатнашди.

Конференцияда область касалхонасининг бош врачи ўртоқ Ибод Аминов «И. П. Павлов — совет Ватани ва бутун дун'ё физиологиясининг отоқли йўлбошчиси» деган темада, врач ўртоқ Шамгунова «Асабнинг олий фаолияти тўғрисида Павловнинг та'лимоти», врач ўртоқ Костенко «Руҳий касаллик тўғрисида И. П. Павлов та'лимоти», врач ўртоқ Залевский «Павлов ва терапия», врач ўртоқ Василевская «Павловнинг хирургия тўғрисидаги та'лимоти» деган темаларда доклад қилдилар.

Бундан ташқари, конференция қатнашчилари СССР Фанлар Академияси ва СССР Медицина фанлари академиясининг бирлашган сессияси қарорларини ҳам муҳокама қилдилар.

Музокарага чиққан ўртоқлар И. П. Павловнинг илғор та'лимоти асосида меҳнаткашларга медицина хизматини янада яхшилаш чоралари тўғрисида гапирдилар.

С. КАРИМОВ.

КИНО

„Махфий миссия“

...1945 йилнинг январь ойи. Улуғ Ватан урушининг сўнгги йили. Совет Армияси бутун фронт бўйлаб—Болтиқ денгизидан Қора денгизгача ғолибона ҳужум жанглари олиб бормоқда. Шавкатли совет қўшинлари осмонда ҳам, денгизда ҳам, қуруқликда ҳам мардонавор жанг қилиб, немис-фашист қўшинларини яксон қилиб ташламоқда. Ҳамон олға — ғарбга томон бормоқда. Ғарбда эса аҳвол танг. Англия ва америка армияси тум-тарақай бўлиб шармандаларча орқага—Арденнага чекинмоқда.

«Махфий миссия» кино фильми ана шу воқиаларнинг ривожланиши блан бошланади. Черчилль иттифоқчилар армиясининг ваҳимага тушиб тартибсиз ҳолда чекинаётганидан ташвишланади. Совет қўмондонлигига мурожаат қилиб, англия-америка армиясига ёрдам беришни сўрайди. Черчилль немис дивизияларининг ҳужумини рус армиясига қарши қаратишни ва бу блан Совет қўшинлари ҳужумини барбод этишни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. У бу мақсадини амалга ошириш учун турли йўллар излайди. Ғарбий фронтдаги бирқанча немис дивизиясини Шарққа—рус армиясига қарши ташлашни, англия-америка қўшинларига эса ҳечқандай қаршиликсиз Германияга кириш зарур эканлигини истайди ва немис қўшинлари блан биргалашиб рус қўшинларига қарши кураш олиб бормоқчи эканлигига, немис қўмондонлигини ишонтирмоқчи бўлади. Черчилльнинг бундан кузатган мақсади—Польша, Чехословакия, Австрия, Венгрияни руслардан олдин ишғол қилишдир. Англия—америка империалистларининг бу мақсадларини амалга ошириш америка сенаторига ва унинг ёрдамчиси, америка армияси стратегия информация бюросининг разведкачиси Гарвига топширилади. Улар яширин ҳолда Португалиянинг қалбаки паспорти блан Германияга борадилар.

Улар фашистлар Германиясида ўзларини ўз уйларидагидек хис қиладилар. Немис генералларининг Гиммлер бошчилигида бўлган кенгашида сенатор Уолл-стрит корчалонларига хос вазиятда гапириб, гитлерчилар урушда енгилдилар. Энди келажак ҳақида ўйлаш керак, дейди. Сенатор уларга яширин равишда ғарбга томон чекинишни таклиф этади. Гитлерчилар бу таклифга қўшилмайдилар, улар қаршилик кўрсатадилар. Шу вақтда сенатор маккорлик блан иш кўриб, Совет Армияси ҳужумга тайёрланаётганлигини билдиради. Черчилль ўртоқ Сталиндан олинган ма'лумотни жуда ҳам қаттиқ сир тутиши ҳақида ишонтирганига қарамай, у хоинлик қилиб, бу ма'лумотни америкалиларга етказади. Америкалилар эса уни гитлерчиларга айтадилар.

...12 январь. Бутун фронт бўйлаб Совет Армиясининг қудратли ҳужумлари бошланади. Шонли жангчиларимиз немис-фашистларнинг барча истеҳкомларини тор-мор келтириб, олға силжийдилар. Англия-америка босқинчилари яна ҳам саросимага тушадилар, улар бу ҳужумни 18—20 январьда кутган эдилар. «Иттифоқчи» ларнинг барча планлари, сотқинлик ва хоинликдан иборат ниятлари барбод бўлади. Сенаторнинг ғазаби чиқади. У ўзини қўйгани жой топаолмайди.

Сенаторнинг океаннинг нариги томонидаги хўжайинлари ҳам дарғазаб бўладилар. Улар сенаторни Лондонга чақирадилар. У америка учучисини топишни таклиф этади. Немисларнинг қамоқ лагеридан оддий бир америкали учучини олиб келадилар. Унга сенаторни Лондонга олиб боришни айтадилар. У ҳайрон қолади, воқиани тушунмайди.

— Биласанми, болам,—деб насиҳат блан гапиради сенатор,—лабларингдаги она сути қотгандагина сен бизнинг фақат битта душманимиз борлигини тушунасан. У—қизиллардир. Улар бизга умр бўйи душмандирлар. Бошқалар блан эса ҳамма вақт тил топиш мумкин.

— Демак, мен улар ерига қўнганимда менга ёрдам бериб, машинамни тузатиб берган рус йигитлари менинг душманим эканда?—дейди учучи. У ғазабга тўлган ҳолда сенаторни шапалоқ блан уриб йиқитади.

Фильмда бу пайт, ана шу оддий бир учучининг ҳиссиёти жуда усталик блан тасвир этиб берилган. Бу оддий учучининг ҳаракати ва ғазаби янги уруш оловини ёқувчи империалистларнинг жирканч ҳаракатларига қарши ўз истак ва орзуларини билдираётган, бутун дун'ёда мустаҳкам тинчлик бўлишини истаётган миллионларча оддий кишиларнинг иродасини ўзида мужассам этгандир. Халқнинг бу иродасини тинч Қурия халқига қарши америкалилар томонидан олиб борилаётган босқинчилик урушида ҳам кўриш мумкин. Америка аскарлари ва учучилари Қурияга нима учун келганликларини ва бу ерда нима учун урушаётганликларини билмайдилар. Улар бу қонли уруш учун ўз сенаторлари, Уолл-стритли корчалонлар, англия-америка империалистлари айбли эканлигини ва бу уруш тинчлик душмани бўлган авантюристларнинг ифлос мақсадларини амалга оширишга қаратилганлигини тушунадилар. Совет Армияси фашистлар Германиясининг сўнгги мудофаа линиясини яксон қилиб ташлаган вақтдаёқ англия-америка агрессорлари янги уруш ҳақида хаёл қилган эдилар. Қурияда олиб борилаётган уруш ана шу ифлос мақсаднинг бир кўринишидир.

...Совет қўшинларининг даҳшатли «Ура!» садолари яна ҳам кучли ва яна ҳам қудратли янграйди. Қўшинларимизнинг муваффақиятли ҳужум жанглари кундан-кун кучайиб боради. Бу эса фашистлар Германиясини ва «иттифоқчи» ларни яна ҳам ташвишга ва саросимага солади, ғазаблантиради.

Сенатор Берлинга қайтиб келар экан, шаҳарнинг яна ҳам қаттиқ бомбардимон қилинганлигини кўриб, кўпроқ ташвиш тортади. У ўз хўжайинларининг буйруғини тезроқ амалга оширишга киришади ва Ғарбий фронтнинг батамом бўшатиб қўйилишини талаб этади. Англия-америка империалистларига сотилган Гиммлер ҳаяжон ичида сенаторга бундай дейди:

— Сизнинг қўшинларингиз ҳечқандай қаршиликсиз олдинга силжиши мумкин. Бизнинг гарнизонимиз, ҳатто шаҳарда юрган учта велосипедчи ҳам сизларга таслим бўлади. Ана шу пайтда немис аскарларининг ўз қуролларини ташлаб, таслим бўлаётганлиги, англия-америка аскарлари эса ҳечқандай қаршиликсиз Германиянинг ғарбий районлари ва шаҳарларига кириб келаётганлиги кўрсатилади.

Немис саноатчилари блан бўлган мажлисда сенатор икки ўртадаги бундан сўнгги алоқалар ҳақида гапириб, немис саноатининг бутун патенти америкалилар қўлига топширилиши керак, дейди. Бу картинада сенатор ва унинг ёрдамчиси Берлинга Германия милитаризмини сақлаб қолиш учун келганлиги, уларнинг Германия милитаризмини америка милитаризмига хизмат қилдиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганликлари ма'лум бўлади. Бу мажлисда немис саноатчилари ва банкирлари ўзларининг америкали «меҳмон» лари блан бир фикрда эканлиги равшан кўринади. Океаннинг нариги томонидаги монополиячилар иккинчи жаҳон урушни давом этиб турган вақтдаёқ немис саноат доираларига яширин равишда ёрдам бериб турганлар. Шунинг учун ҳам немис саноатчилари Крупп Шахт саройида бўлган мажлисда америкали «дўст» ларига бу ёрдамлари учун миннатдорчилик билдирадилар. Гарчи, Германия урушда енгилган бўлса ҳам, немис саноати дун'ё бозорида ўз мавқи'ни йўқотиб қўйган бўлса ҳам, сенатор яқин йиллар ичида Германия саноатини тиклашга ва уни Ғарбий Европанинг арсеналига айлантиришга Америка катта ёрдам беражаги ҳақида ва'да қилади.

Шундай қилиб немис фашистлари ва банкирлари Германияни америка империалистларига сотадилар ва немис халқига хиёнат қиладилар. Инглизлар ва америкалилар эса гитлерчиларга қарши қаратилган коалицияга ва фашизмни йўқ қилишни талаб этган ўз халқларига хиёнат қиладилар.

«Махфий миссия» фильми англия-америка империалистларининг Германиядаги жиноий ҳаракатларини реал ва ҳаққоний равишда очиб ташлайди. Англия-америка империалистлари совет қўшинларининг ўзларидан олдин Германияга киришига қаршилик қиладилар, лекин уларнинг бу мақсадлари барбод этилади. Бу фильм англия-америка тескаричиларининг юзидаги ниқобни йиртиб ташлайди. Уларнинг янги жаҳон урушига тайёрланаётганликларини фош қилади.

Америка реакциячилари ўзларининг ифлос мақсадларини амалга ошириш учун ҳарқандай жиноятни қилишдан қайтмайдилар. Улар гитлерчиларнинг Шарқий Европадаги жосуслар ва қўпоручилар тўдасини сотиб оладилар. Улар халқ демократияси мамлакатларига ўзларининг жосусларини ва қўпоручиларини юборадилар.

Совет Армияси ғолибона жанг қилиб, Берлин остоналарига кириб келади. Одамгарчилик қиёфасини йўқотган Гитлер қичқиради, шовқин солади. «Агар Германия халқи бу урушда енгмаса, энг сўнгги кишигача бутунлай қириб ташланиши керак...» дейди. Лекин тарих тамомила бошқача ҳукм чиқарди. Германия халқи эмас, балки Гитлер йўқ қилиб ташланди.

... Ғалаба байрами фильмда энг юқори чўққи ҳисобланади. Картина охирида Москвада, Нью-Йоркда, Лондонда бўлган Ғалаба байрами, тинчлик э'лон қилинган кун жуда ҳам юксак сан'ат блан кўрсатиб берилади. Бу тарихий кун—дун'ёдаги барча тараққийпарвар инсониятнинг, тинчлик ва озодликни истовчи халқларнинг қувончли байрами киши хотирасида абадий қолади. Ана шу улуғвор кунда дарғазаб бўлган ва аламига чидайолмаган бадбўй ва жирканч англия ва америка агрессорлари, сенаторлари ҳамманинг нафратига дучор бўлган ҳолда намоён бўладилар. Черчилль Англия халқининг тўлқинидан ва шодиёнасидан дарғазаб бўлиб, бу халқ келгусида янги уруш очишга қаттиқ тўсқинлик қилажагини ташвиш блан гапиради.

Англия-америка империалистларининг сотқинликлари, немис-фашистлар блан тил бириктириб Россияга қарши олиб борган агрессиялари, жиноий ҳаракатлари, жосуслик ва қўпоручиликдан иборат ифлос мақсадлари совет разведкаси томонидан очиб ташланади. Икки совет разведкачиси англия-америка империалистларининг ва немис-фашистларнинг бутун ҳаракатларини кузатиб борадилар. Улар инсониятни янги уруш хавфидан сақлаб қолиш йўлида ўз кучларини ва қувватларини аямайдилар. Совет разведкачилари ҳарқандай оғир вазиятда ҳам англия-америка авантюристларининг кирдикорларини билиб оладилар ва фош этадилар. Фильм бошланиши блан тамошабин кўз олдида Шеленбергнинг махсус шофери ва унинг ишончли кишиси Марто деган хотин пайдо бўлади. Унинг бутун ҳаракатлари гестапочиларни эслатади. Лекин бу аёл оддий совет аёли—Маша эди. Биз уни совет разведкачиси Дементьев блан мас'улиятли топшириқларни усталик блан бажариб юрган ҳолда кўрамиз. Маша жуда муҳим ма'лумотларни олади. У энг сўнгги пайтда—гитлерчилар Машанинг совет разведкачиси эканлигидан хабар топиб қолган пайтларида совет хотин-қизларига хос қаҳрамонлик блан ҳаракат қилади. Немисларга таслим бўлмайди. Ватан йўлида ўз жонини қурбон қилади. Артист Е. Кузьмина совет разведкачисининг қаҳрамонона образини юксак маҳорат блан жуда яхши талқин этиб беради.

«Махфий миссия» фильми сценариясининг авторлари К. Исаев ва М. Макларский ўртоқларнинг бутун диалогларини характерли сўзлар блан киши эсида қоладиган даражада ижод этганлар. Биз бу фильмда тажрибали режиссёр М. Роммнинг ғоят катта хизматини, ҳатто кичик эпизод ҳам душманга қаттиқ зарба берадиган даражада ижод қилинганлигини кўрамиз. Артист Н. Комиссаров америка сенатори ролини ва артист В. Билокоров америка разведкачиси Борман ролини зўр маҳорат блан ижро этадилар. Оператор Б. Волчекнинг бу фильмга қўшган хиссаси бениҳоя катта. Берлин харобалари фонида тор-мор келтирилган фашистлар Германияси тамошабиннинг кўз олдида намоён бўлади.

«Махфий миссия» фильми совет сан'атининг, тинчлик учун кураш олиб бораётган ва бутун дун'ёда мустаҳкам тинчликнинг байроқдори бўлган совет халқининг янги, катта муваффақиятидир. Бу фильм—янги уруш оловини ёқувчиларни фош қилиб ташлайди. Бу фильм—халқларни қулликка, азоб-уқубатга солишни мақсад қилиб олган империалистларга қарши қаратилган яна бир кучли зарбадир.

Аҳмад ИСМОИЛОВ.

Совет шахтёрларига шон-шарафлар бўлсин!

Ватанга кўпроқ кўмир берайлик

(Кўмир саноати министрининг ўринбосари ўртоқ К. И. Поченков блан суҳбат)

Совет халқи Шахтёрлар кунини учинчи марта тантанали вазиятда нишонламоқда. Ватанимизнинг меҳнаткашлари бу кунда ишчилар синфининг илғор отрядларидан бири—Донбасс, Кузбасс, Подмосковье, Урол, Қорағанда ва бошқа кўмир районларининг кўпмингли кончилар армиясини табриклайдилар.

Совет шахтёрлари партиямиз, ҳукуматимиз ва шахсан ўртоқ Сталиннинг тинмай ёрдам бериши туфайли катта ютуқларни қўлга киритдилар. Улар 1949 йил планини муддатидан олдин бажариб, ёқилғи чиқаришни ой сайин оширмоқдалар. Ўтган йилнинг тўртинчи кварталидаёқ бешйилликнинг сўнгги йилида кўзда тутилган ишлаб чиқариш даражасига эришилди. 1950 йилнинг ярим йиллик кўмир чиқариш плани ҳам ошириб бажарилди.

СССРнинг кўмир конлари янги техника блан қуролланган илғор саноат корхоналари бўлиб қолдилар. Бу конларда ишлаётган юзларча тоғ комбайнлари, кучли кўмир қазиш, юк ортиш машиналари, конвейерлар ва электровозлар шахтёрларнинг меҳнат унумини тобора ошириш ва иш шароитини тинмай яхшилаш имкониятини бермоқда.

Кўмир чиқаришда асосий иш процессларини машиналаштириш жиҳатидан мамлакатимиз дун'ёда биринчи ўринни эгаллайди.

«Донбасс» маркали янги кўмир комбайнлари ҳамда бошқа машина ва механизмлар кўмир қазишда забойдан тортиб то темир йўл вагонларига кўмир ортишгача бўлган ҳамма ишни комплекс асосда машиналаштириш имкониятини беради. Бу мукаммал машиналарнинг ҳаммасини совет конструкторлари ва мутахассислари вужудга келтиргандир.

Донбассни тиклаш йўлида олиб борилган кураш мактаби ажойиб ватанпарварларни тарбиялаб етиштирди. Бу ватанпарварларнинг номи бутун мамлакатга ма'лум бўлиб қолди. Воропаев, Кучеров, Бесчеревний, Амелин, Тюренков, Валигура, Риндин, Зрянин, Яшченко, Шербатин, Тарасенко ва бошқа юзлаб илғорларни кўрсатиш мумкин.

Донбасс шахтёрлари Ватан олдидаги бурчларини адо этиб, янги техникадан янада яхшироқ фойдаланиш асосида меҳнат унумини ошириш мақсадида, ўз ишларини қайтадан қурмоқдалар, меҳнатни ташкил қилишда цикл блан ишлаш графиги ва бошқа илғор иш усулларини ишлабчиқаришга жорий этмоқдалар. Шубҳа йўқки, Донбасс шахтёрларининг ижодий ташаббусига мамлакатнинг бошқа кўмир ҳавзаларидаги кончилар ҳам қўшиладилар.

Подмосковье ҳавзасининг кончилари ҳам ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Улар кўмир чиқаришни урушгача бўлган даражадан уч марта оширдилар ва кўмир чиқаришни яна бир ярим марта ошириш юзасидан ўз зиммаларига юклатилган фахрли топшириқни муддатидан олдин бажариш учун курашмоқдалар.

Совет Иттифоқида ўртоқ И. В. Сталин ташаббуси блан вужудга келтирилган иккинчи кўмир базаси — Кузнецк ҳавзаси урушгача бўлган даражадан анча кўп кўмир, айниқса кўп миқдорда коксли кўмир чиқармоқда. Шарқдаги бошқа кўмир ҳавзаларида ҳам ёқилғи чиқариш анча ошди.

Давлатимизнинг совет халқи фаровонлиги тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиши социализмнинг ўзгармас қонуни бўлиб қолди. Кончилар бу ғамхўрлик учун чексиз миннатдорчилик ҳисларини изҳор қилмоқдалар.

Шахтёрларнинг иш ҳақи фонди анча ошди. Уларга конларда узоқ вақт ишлаганликлари учун икки миллиард сўмдан ортиқ пенсия тўланди. Шу йилнинг ўзидагина Шахтёрлар кунига атаб кўмир ҳавзаларида бир миллион квадратметрдан кўпроқ уй-жой қурилди. Мингларча кончи ва уларнинг оилалари маданий уйларга кўчиб чиқдилар. Ҳар йили 100 мингдан ортиқ кончи Кавказдаги, Қримдаги, Украина ва бошқа жойлардаги санатория ва дам олиш уйларида дам олмоқдалар ва даволанмоқдалар.

Шахтёрларнинг посёлкаларида социалистик маданият юксалмоқда. Бу посёлкаларда 700 та клуб ва маданият уйи, 800 дан ортиқ кутубхона, жуда кўп болалар муассасалари ва медицина муассасалари бор.

Доимий ғамхўрлик блан ўраб олинган шахтёрлар бутун халқ хўжалиги манфаатлари учун кўмир саноатини ривожлантириш сур'ати саноатнинг бошқа тармоқларидан анча тез бўлиши зарур эканлигини ҳамма вақт эсда тутадилар. Бунинг учун эса янги шахталар қуриш сур'атини янада тезлатиш, янги механизмларни тезроқ ўзлаштириш, меҳнат унумини тобора ошириш зарур.

Бу вазифаларни бажариш Совет шахтёрларининг шарафли ишидир. (ТАСС).

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Оҳангарон кўмир кони ишчилари учун бу йил Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллик байрамигача 4023 квадрат метр тураржой қурилиши керак эди. 15 августга қадар 8 оиланинг уй-жойи қурилиб бўлди. Ишчилар бу янги уйларга кўчиб кирдилар. Қолган уй-жойлар ҳам тезлик блан битказилмоқда.

◆ Бу йил 2000 квадрат метр тураржой ремонт қилиниши керак эди. 20 августга қадар 1000 квадрат метр тураржой сифатли ремонтдан чиқарилди. Ремонтнинг қолган қисми октябрь ойининг охирига қадар қўлдан чиқарилади.

◆ Кон ма'мурияти, партия ташкилоти, маҳаллий комитет ва бошқа ташкилотлар болалар тарбиясига катта э'тибор бермоқдалар. Бу йил кон ишчиларининг болалари учун 367 минг сўм сарфлаб болалар яслиси, 460 минг сўм сарфлаб болалар боғчаси бинолари қурилди.

◆ Бу йил кон ишчилари учун поликлиника очилади. Поликлиникада катталар ва болалар касалликларини даволаш бўлимлари бўлади.

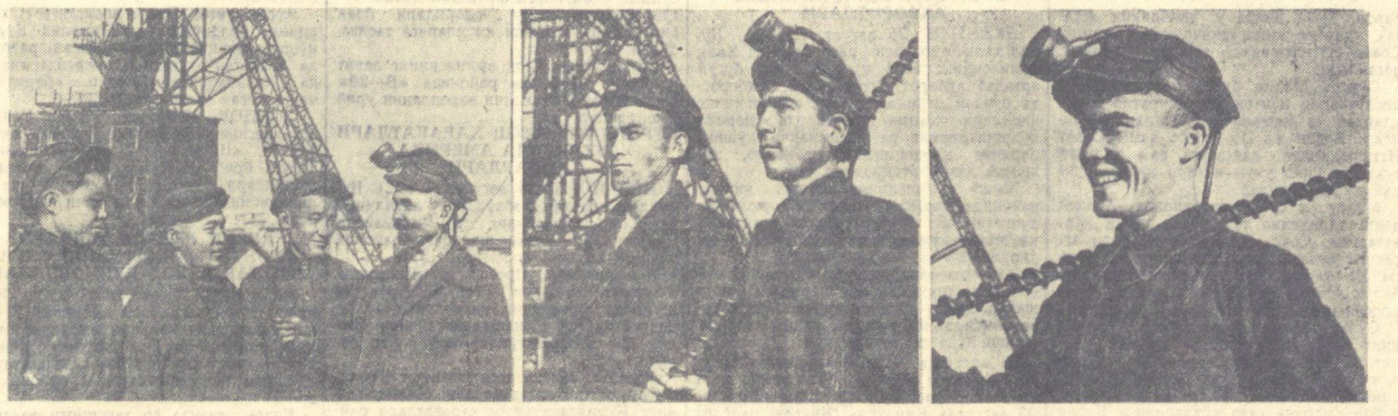

Оҳангарон кўмир конининг илғор кишилари. Суратда (чапдан ўнгга): кекса шахтёр Шокир Салиғаскаров тоғ-кон саноати мактабини тамомлаб чиққан ёш ишчилар блан суҳбатлашмоқда. 9-нчи шахтанинг стахановчилари Г. Қулматов ва З. Фозилов ўртоқлар кундалик нормаларини 150 процентга етказиб бажармоқдалар. Қизил байроқли 1-2 бис шахтасининг забойчиси комсомол а'зоси Камол Абдураззоқов ҳар куни топшириқни 150 процентдан ошириб адо этаётир.

А. Ашкинезер фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ҳамкорлик намунаси

Шахтёрлар куни олдидан Оҳангарон ҳавзасида «қора олтин» чиқарувчи кончилар блан шу қимматбаҳо маҳсулотни завод ва фабрикаларга етказиб берувчи темирйўлчилар ўртасида меҳнат ҳамкорлиги айниқса кучайиб кетди.

...Биринчи участкага вагонлар белгиланган вақтда етиб келди. Участка бошлиғи А. П. Соколов блан темирйўлчи тарозибон Соатали Шодмонов ўртоқлар вагонларга кўмир ортишда ҳамкорлик қилиб ишлашга аҳдлашдилар.

Вагонлар яқиндаги забой олдида тўхтади. Экскаватор машинисти Михаил Копилов вагонларга кўмир ортабошлади. Экскаватор бир жойдан иккинчи жойга ўтиб вагонларга кўмир ортар, Шодмонов эса ортилган вагонларнинг ҳужжатларини тайёрлар эди. Кўмир ортиш тамом бўлиши блан тарозибон поездни жўнатиш учун сигнал берди.

Бирнеча минут ўтиши блан янги состав етиб келди. Ўртоқ Копилов бошчилигидаги экскаваторчилар бригадаси кўмир ортишни яна давом этдирди. Кўмир ортилиб бўлганда забой бўшаб, худди асфальт ётқизилган жойга ўхшаб қолди.

Мана, портлатувчилар забойни яна кўмир блан тўлдириш учун тайёрламоқдалар. Копилов экскаваторни пана жойга олиб кетди. Ҳозир участкада фақат бир киши — портлатувчи жасур қиз Зоя Беляевагина ишлар эди. Электриклар ҳали кўмир ортиш давом этаётганидаёқ кўмир қатламида 12 метр чуқурликда қудуқ пармалаб, бир тонна портлавчи модда кўмиб қўйган эдилар.

Сигнал берилди ва бир секунд вақт ўтмасдан ер тагида кучли портлаш овози эшитилди. Ҳавони қопқора чанг қоплади. Кўмир қатламлари забойга қулаб тушди.

Забойда яна қизғин иш бошланди. Бульдозерлар темир йўл изи ётқизиш учун йўл тайёрладилар, янги забойга бирин-кетин эшелонлар келабошлади.

Тарозибон Соатали Шодмонов янги забойга учинчи эшелонни олиб келди. Экскаватор машинисти Копилов ҳам дарҳол кўмир ортишга киришди.

Туш пайтигача, кунлик план тўла бажарилди. Биринчи участка коллективи Шахтёрлар куни шарафига пландан ташқари анчагина кўмир бериш, темирйўлчилар эса кўмир қазувчилар талаб қилган миқдорда вагонлар етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Станция бошлиғи Тошкент темир йўл бўлимидан қўшимча равишда 40 вагон юборилишини сўради. Вагонлар дарҳол кўмир конига етиб келди. Шу куни Оҳангарон кончилари мамлакатга пландан ташқари кўп миқдорда кўмир жўнатдилар. Михаил Копилов эса жуда кўп кўмир ортди.

Шахтёрлар блан темирйўлчиларнинг меҳнат ҳамкорлиги кун сайин мустаҳкамланмоқда.

М. БУТКЕВИЧ.

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ИФТИХОРИ

Мамлакатимиз сталинча Шахтёрлар кунини халқ хўжалигининг энг муҳим тармоғи — кўмир саноатини юксалтиришда катта муваффақиятларга эришиш блан нишонламоқда.

Оҳангарон кўмир конининг ишчилари ҳам Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш ишига ўз меҳнатлари блан катта ҳисса қўшдилар.

«Узбекуголь» трестининг кончилари урушдан кейинги сталинча бешйилликни муддатидан илгари бажариш учун курашиб, шу йилнинг 8 ойи ичида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда кўмир чиқаришни бир ярим марта оширдилар.

Биз партия ва ҳукуматимизнинг, улуғ доҳимиз ўртоқ Сталиннинг кўмир саноатини янада ривожлантириш тўғрисида тинмай қилаётган ғамхўрликларига жавобан, янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун зўр ғайрат блан ишламоқдамиз.

Мамлакатимиздаги бошқа кўмир ҳавзалари сингари, Оҳангарон кўмир кони ҳам, биринчи даражали янги техника блан та'минланмоқда. Бу йил портлатиш йўли блан кўмир чиқаришнинг янги усули қўлланилабошлади. Бу усулни қўлланиш кўмир чиқаришда банд бўлган ишчилардан 25 процентининг меҳнатини тежаш имкониятини беради.

Яқинда 2-нчи шахтада кўмирни электровоз блан ташиш бошланди. Шундай қилиб, шахтада қўл блан бажариладиган ҳамма иш машиналаштирилади.

9-нчи шахтада шахтёрлар кунигача кўмирни юқорига янги усул блан чиқариш амалга оширилди. Бу усул кўмир чиқаришни 25 процент кўпайтиради.

Ҳозир ишлабчиқариш-техника бўлими, стахановчилар блан биргаликда, 9-нчи шахтада кўмир қазишнинг янги бир усулини ишлаб чиқмоқда. Бу усулни амалга ошириш кўмир чиқаришни бир ярим марта кўпайтиради.

Ўнлаб стахановчи рационализаторлик таклифлари топширмоқда. Бу таклифларни ишлабчиқаришга татбиқ қилиш натижасида меҳнат унуми анча ошди.

Оҳангаронда ерли кадрлардан йил сайин малакали кон мутахассислари етишиб чиқмоқда. Яқиндагина оддий кончи бўлган Эгамберди Йўлдошев ҳозир кон мастери бўлиб ишламоқда. Унинг сменаси кўмир чиқариш планини ой сайин ошириб бажаради. Техник Ғани Хўжаев раҳбарлик қилаётган механизмлар намунали ишламоқда.

«Узбекуголь» трестининг кончилари бу йил Шахтёрлар кунини ишлабчиқаришда катта муваффақиятлар блан кутиб олдилар. Кончилар Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиб, тинчлик вахтасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Биз металлурглар ва нефтьчилар, ғаллакорлар ва пахтакорлар блан биргаликда, Совет давлатимизнинг қудратини мустаҳкамлаймиз, мамлакатимизнинг тинчлигини ва хавфсизлигини ҳимоя қилиш ишига ҳисса қўшамиз.

Т. ТОШМУҲАММЕДОВ.

«Узбекуголь» тресги бош инженерининг ўринбосари.

Оҳангарон совғаси

Ер тубига тушди навқирон,
Кундай равшан яқин, йироғи.
Қора харсанг қатламларида
Яшнар эди шахтёр чироғи.

Харсанг аро парма қадалди,
Ер титради гўё зилзила...,
Тоғ-тоғ бўлиб шахтёр ёнидан
Ағдарилди қопқора тилла.

Кончи тинмай интилар олға,
Вагонларда лиқ тўла кўмир.
Унинг ҳарбир оташ зарраси
Қон томирдай ҳаётбахш, зарур.

Саноатнинг улкан печьлари
Нафас олар ундан ҳарқачон.
Локомотив яшил йўлларда
Қувват олиб жўнар тез, равон.

Эл бойлигин элга етказмоқ
Шарафлидир ватанпарварга.
Бешйилликнинг илғори бўлиб
Интилади янги зафарга.

Юрагида эзги онт бўлиб
Туйилади ҳар янги рақам.
«100» рақамлар ортда қолганда
Яна оз, дер ғолиб, пешқадам.

Чунки элнинг қора олтини
Му'табардир пахта, дон симон.
Эл бойлиги қанча кўп бўлса,
Турмуш шунча бўлур фаровон.

Инсон қўли тегмаган қадим —
Ўт нафасли, тош либосли кон
Тинчлик учун, истиқбол учун
Она элга бўлур армуғон.

Оҳангарон жўмард шахтёри
Хизматини элга бағишлар.
Халқнинг улуғ муҳаббатини
Ҳурмат блан дилга бағишлар

Поезд жўнар узоқ сафарга,
Мард қайтади забой постига,
Парма қўйиб юриш бошлайди,
Коннинг янги қатлам остига.

Кўмир келар Оҳангарондан,
Вагонларда тинчлик сўзи бор.
Енг шимариб, чакка тер тўкиб
Юрт оромин истайди шахтёр.

Инсон қўли тегмаган қадим
Оҳангарон, тош либосли кон,
Тинчлик учун, истиқбол учун
Она элга йўллар армуғон.

НАЗАРМАТ.

Қаҳрамонлик меҳнати

Оҳангарон кончилари Шахтёрлар кунини меҳнатда янги ютуқлар блан кутиб олдилар.

Яқинда Оҳангарондаги 2-нчи БИС ва 9-нчи конларнинг шахтёрлари ўртасида социалистик мусобақа якунлари муҳокама қилинди. 2-нчи БИС конининг 2-нчи участка коллективи мусобақада ғолиб чиқиб, республика бўйича биринчи мукофотни олишга мувоффақ бўлди. Кон коллективи 14 августда бешйиллик планини бажарди. Бу кон ҳар куни пландан ташқари камида 250 тонна кўмир бермоқда.

Оҳангарон шахтёрлари ўз ўрталаридан етишиб чиққан Литвинов, Курносов, Богомазов, Ҳамидуллин ва Ураксин сингари илғор кишилар блан фахрланадилар. Конда 110 киши бешйиллик планини 4 йил-у 7 ойда бажарди.

Шахтёрлар кунини муносиб совғалар блан кутиб олиш учун қизиб кетган социалистик мусобақа кунларида пландан ташқари юзлаб тонна кўмир қазиб чиқарган стахановчи шахтёрларнинг сони кўпайиб кетди. Булар ичидан кўмир қазувчи Кукайкин, шахтёр Эргашев, экскаватор машинисти Калмиков, вагончилардан Нуриев, Ниёзов, тоғ мастери Аҳмедов ва бошқа жуда кўп кишиларни кўрсатиш мумкин. Кўмир қазиш планини бажарган ва ошириб бажарган 12 стахановчи ишчи «Социалистик мусобақа а'лочиси» значоги блан тақдирланди. Кўмир саноати министрлиги Оҳангарон кўмир конининг пешқадамларидан 14 кишини мақтов қоғози блан мукофотлади.

Большевиклар партияси, совет ҳукумати, улуғ Сталин кон ишчиларининг ҳаётини янада фаровон қилиш, уларнинг ўсиб бораётган маданий-маиший талабларини қондириш ҳақида ҳартарафлама ғамхўрлик қилмоқдалар.

Оҳангарон кўмирчиларидан бир группаси икки хонали 8 та янги уйга кўчиб кирди. Ишчилар учун қурилаётган умумий ётоқхона битказилмоқда. Бу йил шахтёрлардан 700 киши дам олиш уйлари ва санаторияларда хордиқ чиқаради.

Партия ва ҳукуматимизнинг сталинча ғамхўрлигидан илҳомланган Оҳангарон кўмирчилари социалистик мусобақани бундан ҳам кучайтириб, мамлакатимизга янада кўпроқ маҳсулот етказиб берадилар. Совет шахтёрлари пландан ортиқ қазиб чиқарилган ҳарбир тонна кўмир Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлашини, тинчлик ишига улуғ ҳисса бўлиб қўшилишини яхши тушунадилар.

С. БОИМУРОТОВ.

Ўзбекистон Кўмир саноати ишчилари касаба союзи комитетининг раиси.

Шахтёрлар кунига совғамиз

Заводимизнинг ишчилари ва инженер-техник ходимлари республикамиз тоғ-кон ва кўмир саноатига машиналар ва турли механизмлар етказиб бериш учун социалистик мусобақани кучайтириб, катта муваффақиятларга эришмоқдалар.

Биз бу йил кўплаб «П. Р. 750» маркали пилорам, лебедкалар ҳамда ёғоч тахлаш учун турли машиналар ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик.

Корхонада меҳнат унумини ошириш учун ҳамма имкониятни ишга солиб, бешйиллик программани муддатидан 6 ой илгари адо этишга муваффақ бўлдик. Маҳсулотнинг сифати ҳам анча яхшиланди. Завод ишчилари москвали Лидия Корабельникова ва Федор Кузнецовдан ўрнак олиб, металл ва бошқа ёрдамчи материалларни тежаб-тергаб сарфлаш учун курашда яхши натижаларга эришдилар. Коллективимиз йил бошидан буён 200 минг сўмлик металл тежади. Завод ихтиро'чилари станокларнинг иш унумини оширишда ғайрат кўрсатиб, кўпгина фойдали таклифлар киритдилар. Бу ихтиро'чилик таклифларини амалга ошириш натижасида маҳсулотнинг таннархини 24 процент камайтиришга, ҳарбир ишчининг меҳнат унумини 10 процент оширишга эришдик.

Бу давр ичида заводдаги станоклар ҳам анчагина такомиллаштирилди. Станокларнинг бир қисми жадал ишлаш усулига ўтказилди. Механика цехларида ҳарбир станокка монорельс, катта детальларни станок устига кўтариб қўйиш ва ундан тушириш учун айланиб турадиган кўтарма кранлар ўрнатилди. Бу эса, ишчиларнинг оғир меҳнатини анчагина енгиллаштирди. Корхонада оғир меҳнат талаб қиладиган ишларнинг машиналаштирилиши, хомаш'ёни тежаб сарфлаш учун кураш ўз навбатида, ишлабчиқариш маданиятини оширишга ҳам катта имконият туғдирди. Ишчилар иш жойларини озода сақлашга, умуман цехда намунали тартиб ўрнатишга одатланиб қолдилар.

Завод коллективи Стокгольм Мурожаатига қўл қўйганда олган мажбуриятларини шараф блан адо этиб, 7 ойлик ишлабчиқариш планини 128 процент бажарди. Биз Шахтёрлар кунини муносиб меҳнат совғалари блан нишонлаш юзасидан олган мажбуриятларимизни ҳам тўла-тўкис адо этдик.

Шахтёрлар куни шарафига стахановча вахтада туриб ишлаб, Оҳангарон, Кўк-Ёнғоқ кўмир конлари учун машина ва механизмлар ишлаб чиқариш планини ошириб бажардик. Қуючилар бракни 2 процент камайтиришга муваффақ бўлдилар. 50 ишчи нуқул а'ло сифатли маҳсулот чиқармоқда. 10 дан ортиқ бригаданинг ишчилари а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Токарьлардан В. Д. Сюзин, А. З. Ананко, П. И. Биков смена топшириқларини 350—400 процентга етказиб бажараётирлар. Модельчи Ф. А. Сергеев кунлик топшириқни 403 процент, рандаловчи Иброҳим Йўлдошев, ёш қолончи Сиддиқ Содиқов, кекса стахановчи А. С. Васьков ҳамда Раҳбархон Якубова ўртоқлар Шахтёрлар кунини смена топшириқларини 200—250 процент бажариш блан нишонладилар.

Бу ютуқлардан илҳомланган коллектив янада унумлироқ ишлаш, кон ва шахталар учун янада кўпроқ лебедка ва бошқа ускуналар ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Шунингдек, заводнинг ёрдамчи хўжалик ва уй-жой қурилиш бошқармаси ходимлари ҳам, ишчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилаш учун ҳамжиҳатлик блан курашмоқдалар.

Корхонанинг уй-жой фонди бу йил анча кенгайтирилди. Эски тураржой ва умумий ётоқхоналар капитал ремонтдан чиқарилди. Тахтапулдаги катта ҳовлига водопровод ўтказилмоқда.

Ёрдамчи хўжалик ходимлари бу йил астойдил меҳнат қилиб, ишчиларни ёз бўйи мева ва сабзавот блан мўл-кўл та'минладилар ва қиш учун етарли миқдорда картошка, сабзавот тайёрлаб бериш учун курашмоқдалар.

Биз бу ютуқлар блан қаноатланиб қололмаймиз, мамлакатимизда йилдан-йилга кўпайиб, кенгайиб бораётган кончилик-кўмирчилик саноати биздан бундан ҳам яхшироқ, унумлироқ ишлаб, кўп ва яхши сифатли машина-ускуналар етказиб беришни талаб этади.

Биз бундан кейин ҳам мамлакатимизда кончилик-кўмирчилик саноатини механикалаштириш йўлида тинмай ишлаймиз.

Биз ҳамма имкониятларни ишга солиб, йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги кунигача ошириб бажариб, йил охиригача пландан ташқари яна бирнеча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун ғайрат блан ишлаймиз.

Ш. ИСМОИЛОВ.

Ил'ич номли тоғ-кон ускуналари заводи партия ташкилотининг секретари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Яқинда Оҳангарон Конида 100 кишилик касалхона биносини қуришга киришилди. Касалхона қурилишига 300 минг сўм сарфлаш мўлжалланади.

◆ Кон ишчиларининг маданият саройи тез сур'атлар блан қурилмоқда. Қурилиш конторасининг ишчилари 7 ноябргача бу қурилишнинг қолган қисмини тамомлаш, томларнинг устини ёпиб бўлиш мажбуриятини олдилар.

◆ Кон ишчиларининг болалари учун етарли мактаблар очилган. Тешиктошдаги 1-нчи ўрта мактаб, шаҳар марказидаги 2-нчи тўлиқсиз ўрта мактаб, 3-нчи тўлиқсиз ўрта мактаб, Жигаристондаги 4-нчи тўлиқсиз ўрта мактаб, ҳаммаси бўлиб 9 та мактабда кон ишчиларининг юзлаб ўғил ва қизи ўқимоқда. Шу кунларда бу мактабларда янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

◆ Бу йил Оҳангарон шаҳрида кўмир саноати учун мутахассислар тайёрлайдиган билим юрти очилади. Ҳозир бу билим юрти биносининг биринчи корпуси қурилиб битди. Қурилиш конторасн ишчилари иккинчи корпусни 1 ноябрьга тамомлаш мажбуриятини олиб, стахановча меҳнат қилмоқдалар.

Оҳангарон шахтёрлари ўз бурчларини бажармоқдалар

Партия ва ҳукуматимиз томонидан совет шахтёрлари олдига кўпроқ кўмир қазиб чиқариш, саноат корхоналарини борган сари кўпроқ кўмир блан та'минлаш вазифаси қўйилган. Бу мураккаб вазифани тўла бажариш учун барча имкониятлар яратиб берилган.

Шу муҳим вазифани бажариши лозим бўлган кўмир конларидан бири Оҳангарон кўмир ҳавзасидир. Бу кон Ўрта Осиёдаги кўмир конларининг энг кенжаси ҳисобланади. Шунга қарамасдан, бу кон қисқа вақт ичида мисли кўрилмаган сур'атлар блан ўсди ва мустаҳкамланди. Коннинг ишларини йўлга қўйишда, уни янги, кучли экскаваторлар, кўмир қазиш, кўмир ортиш машиналари, кучли транспортёрлар блан та'минлашда давлат жуда катта ёрдам берди. Кўмир қазиб чиқаришнинг асосий процессларини машиналаштириш 1949 йилда тамомланди. Ҳозир кўмир қазишнинг 99 проценти, вагонларга ортишнинг 99 проценти машиналаштирилган. «Донбасс» номли комбайнда кўмир қазишгагина эмас, маҳсулотни транспортёрларга ортиш ҳам а'ло даражада бажарилмоқда. Шахталар электр лампалари блан ёритилиб, ишчиларнинг бемалол ишлаши, меҳнат унумини ошириши учун шароит яратиб берилган.

Кўмир қазишнинг машиналаштирилиши натижасида Оҳангарон кўмир ҳавзасида кўмир қазиб чиқариш ишлари анча осонлаштирилди, кунлик ва ойлик маҳсулотнинг салмоғи ортди.

Совет шахтёри деган ном бизнинг замонамизда шарафли ном бўлиб қолди. СССР Олий Совети Президиумининг «Шахтёрлар куни» байрамини ўтказиш, кўп йил ҳалол ишлаган шахтёрларни орден, медальлар блан мукофотлаш, уларга шахсий унвонлар бериш тўғрисидаги фармонлари, Иттифоқ ҳукуматининг шахтёрлар учун имтиёз ва енгилликлар, «Ҳурматли шахтёр» унвони бериш ҳақидаги қарорлари оҳангаронли шахтёрларни ҳам янги меҳнат зафарларига илҳомлантирди. Улар бу улуғ, шарафли номни олиш йўлида тинмай меҳнат қилмоқдалар ва янгидан-янги ғалабаларга эришмоқдалар.

Оҳангарон кўмир конининг ишчилари, инженер-техник ходимлари, бу йил Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллик байрамини меҳнатда катта ғалабалар блан нишонлаш, пландан ташқари ўн минглаб тонна кўмир қазиб чиқариш, 2 миллион 500 минг сўм давлат маблағини тежаш мажбуриятини олганлар. Кон партия ташкилоти бу мажбуриятнинг тўла бажарилиши юзасидан катта ишлар олиб борди, коммунистлар социалистик мусобақанинг ташкилотчиси бўлдилар, ишчилар орасида агитация-пропаганда ишларини кучайтириб юбордилар. Бу ишлар ҳозир яхши натижа бермоқда.

«Узбекуголь» трестига қарашли барча шахталар биринчи ярим йилликда кўмир қазиб чиқаришни бултурги шу муддатдагига қараганда анча оширдилар. 2-нчи БИС шахтаси ўтган йилнинг биринчи ярим йиллигига нисбатан бирнеча процент, 9-нчи шахта деярлик икки ярим марта ортиқ кўмир қазиб чиқарди. Барча шахталарнинг қазиб чиқарган кўмирини бирга қўшиб ҳисоблаганда, бултурги биринчи ярим йилликка нисбатан анчагина кўп маҳсулот тайёрланди. Шу блан бирга, маҳсулот таннархи 5.3 процент камайди. 2.362 минг сўм маблағ тежалди.

2-нчи БИС шахтаси партия ташкилоти (секретари ўртоқ Силаев) коммунистлар ва партиясиз ишчилар ўртасида социалистик мусобақани кучайтириб, стахановчилар сонининг кўпайишига, меҳнат унумининг кўпгина ортишига эришди, бу шахтанинг ишчилари август ойининг ярмида бешйиллик планни тўла бажардилар. 23 августга қадар 7 ойлик планни 161 процент бажариб, пландан ташқари бирнеча тонна кўмир қазиб чиқаришга муваффақ бўлдилар.

Кон бошлиғи Святогор, бош инженер Леонов, партия ташкилотининг секретари Раинников, маҳаллий комитет раиси Губенко ўртоқлар ва бошқа раҳбарлар ҳам социалистик мусобақачи кучайтиришда қизғин ишладилар. Бу кон ишчилари 23 августга қадар пландан ташқари кўп миқдорда кўмир қазиб чиқариб, трест бўйича олдинги ўринлардан бирини олдилар.

Кўмир қазиб чиқаришни социалистик мусобақа асосида кучайтириб юборишда коммунистларнинг авангардлик роли тобора ошмоқда. 2-нчи БИС шахтасининг крепильшиги (маҳкамловчиси) «Ҳурматли шахтёр» унвонини олган Белюк, Богомазов, посадчик Снопок каби коммунистлар ойлик ишлабчиқариш планларини 150—200 процентдан ошириб бажариш блан бирга, ўз тажрибаларини бошқа ишчилар блан ўртоқлашмоқдалар.

Оҳангарон шахтёрларидан 110 киши ўз зиммасига олган мажбуриятини шараф блан бажариб, 4 йилу 7 ойда 5 йиллик нормани бажарди. Бу қаҳрамонона меҳнатда М. Бозоров, Ҳафизов, Арабов, Қодиров, Раимов, Мирзаев, Қўшматов, Хамутов, Ҳамидуллин, Литвинов, Ураксин ўртоқлар айниқса жонбозлик қилдилар.

Одамлар ҳақида тинмай қилинаётган сталинча ғамхўрлик туфайли кўмир конида янгидан-янги стахановчилар, мастерлар етишиб чиқмоқда, рус ишчилари, инженер-техниклари ерли кадрлардан энг яхши шахтёрлар тайёрлаб чиқаришда катта куч сарф қилиб ишламоқдалар.

Ўртоқ Маҳамад Бозоров 9-нчи шахтага 1941 йилда келди. У шунгача шахтани кўрмаган, кўмир қазиб чиқариш процессларидан ҳеч қандай хабари бўлмаган бир киши эди. У крепильшик бўлиб ишга тушди. Машҳур крепильшик ўртоқ Пиваров Бозоровга доим ёрдам бериб турди, ишнинг майда-чуйдаларигача ўргатди, нуқсонларини кўрсатди. Натижада, у шахтанинг илғор кишиларидан бири бўлиб етишди. Ўртоқ Бозоров ҳозир «Ҳурматли шахтёр» унвонини олган, Ленин ордени блан мукофотланган. Ерли кадрлардан ўсиб чиқаётган бундай кишилар ўнлаб саналади.

Партия ва ҳукуматимиз Оҳангарон кўмир ҳавзаси шахтёрларининг фидокорона меҳнатини жуда юқори баҳолади. Бозоров, Алейников, Левашев ўртоқлар Ленин ордени блан, 8 киши Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотланди. Шахтёрларга берилган бу олий мукофот янгидан-янги кишиларни қизғин ижодий меҳнатга рағбатлантирди.

Оҳангарон кўмир конининг коммунистлари, партиясиз большевиклари тинчлик вахтасида фидокорона ишлаб, Шахтёрлар кунини катта ғалабалар блан кутиб олдилар. Энди партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг олдида турган вазифа—социалистик мусобақани бундан ҳам кучайтириб, Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллигини янги ғалабалар блан кутиб олишдир. Оҳангарон шаҳрининг большевиклари Ватан олдидаги бу бурчларини шараф блан бажариб, меҳнат зафарлари ҳақида партия, ҳукуматимизга, улуғ йўлбошчимиз ўртоқ Сталинга рапорт берадилар.

Ғ. МЎМИНОВ.

Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари.

Хавфсизлик Советининг 25 августдаги мажлиси

НЬЮ-ЙОРК, 25 август. (ТАСС). Бугун Совет Иттифоқининг вакили Я. А. Малик раислигида Қурия масаласини яна муҳокама қилиш учун Хавфсизлик Советининг мажлиси бўлди.

Малик, Жебб ва Остинларнинг ўтган мажлисда сўзлаган нутқларининг французча таржимаси ўқиб эшитдирилгандан кейин Малик Совет Иттифоқи вакили сифатида сўз олиб, 22 августдаги мажлисда Англия вакили Жебб ва Америка Қўшма Штатлари вакили Остин томонидан айтилган ба'зи ёлғон гапларни рад этиш мақсадида Хавфсизлик Советига ахборот берди.

Малик даставвал бундай деди: менинг 22 августдаги нутқимда келтирилган ҳамма далиллар расмий манба'лардан олингандир, Америка Қўшма Штатларининг Ли Син Ман тўдасига ёрдам бериш ниятида агрессия бошлаганлиги тўғрисида менинг томонимдан келтирилган далилларнинг биронтаси ҳам рад этилмади. Жебб ва Остин ана шу далилларга жавоб бериш ўрнига, — деди Малик,—Совет Иттифоқи ша'нига туҳмат гапларни айтдилар ва Гитлерни мисол қилиб келтирдилар. Лекин Совет Иттифоқи келтирган аниқ далилларни ҳечқандай «ёлғон» ва «катта ёлғон» деган гаплар блан рад этиб бўлмайди.

Малик шуни эслатиб ўтдики, Остин 10 августда Хавфсизлик Советида гапирган вақтида, Қўшма Штатлар 27 июньда, Хавфсизлик Совети қарор қабул қилмасдан олдин, америка ҳаво кучларига Ли Син Ман усул идорасига ёрдам кўрсатиш ҳақида буйруқ берди, деган эди. Хавфсизлик Советининг 25 июньда қабул қилган ғайри қонуний резолюцияси, — деди Малик, — бирон чора кўришга ёки Қурияда уруш ҳаракатлари бошлашга рухсат бермаган эди. Қўшма Штатлар ҳукуматининг ўз ҳаво кучларига 27 июньда берган буйруғи Хавфсизлик Совети 27 июньдаги ғайри қонуний резолюцияни ма'қуллашдан бирнеча соат илгари берилди. Қўшма Штатлар, — деди Малик, — бошланган агрессияни ниқоблаш мақсадида 27 июньдаги резолюцияни Хавфсизлик Советида ма'қуллатишга интилди.

Сўнгра Малик Жеббни В. И. Ленин ва И. В. Сталин асарларидан келтирилган цитаталарни қўпол равишда бузганлиги учун айблади. Жебб «Дипломатия тарихи»нинг иккинчи томини нотўғри кўрсатди, у учинчи томни далил қилиб кўрсатиши керак эди, учинчи томнинг ба'зи жойларида буржуа дипломатиясининг тактикаси тасвир этилади ва, буржуа дипломатияси ўз фаолиятини низо'ларнинг «кенгайишига йўл қўймаслик» ҳақидаги гаплар блан ниқоблайди, террор тактикасини қўлланади, дейилади ва ҳоказо. Бу ерда, Хавфсизлик Советида, — деди Малик, — буржуа дипломатиясининг ана шу ҳамма усулларини кўриш мумкин. Совет дипломатияси буржуа дипломатиясига қараганда бутунлай бошқа негизга асосланади. Совет дипломатияси умумий тинчлик ўрнатишга интилади ва бутун инсониятга агрессорларга қарши курашишда ёрдам беради.

Жебб келтирган цитаталардан биронтасида ҳам, — деди Малик, — Қурия ҳақидаги масала тилга олинмади. Жебб ўз нутқида Черчилль совет Россиясининг ишларига қуролли куч блан аралашишни уюштирган давр ҳақида гапирди. Ҳозирги вақтда эса, Трумэн Қурияда ана шундай қуролли интервенцияни уюштиришга уринмоқда. Черчилль уюштирган интервенция даврида, — деди Малик, — «маданиятли» босқинчилар мамлакатга бостириб кирдилар, я'ни инглизлар блан америкалилар Мурманскга, японлар блан америкалилар Узоқ Шарққа бостириб кирдилар. Улар русларни қул қилиш учун ана шу ерларга келдилар. Бу эса қаттиқ кураш бошланишига олиб келди. Ленин ва Сталин ўша вақтда социалистик ватан хавф остида қолди деб билдирдилар, Сталин мамлакатимиз ё чинакам интизомли армия тузади, ёки мағлубиятга учрайди деб очиқ айтди. Интервентлар ҳайдаб чиқарилгандан кейин, Ленин икки системанинг тотув яшаши ҳақидаги назарияни ишлаб чиқди, Сталин бу назарияни яна ривожлантирди, 1934 йилда у, тинчликни истаган ҳарбир киши тинчликни ҳамиша Совет Иттифоқидан топиши мумкин, деган эди.

Сўнгра Малик бундай деди: Жебб цитаталарни контекстдан ажратиб олиб, улардан ўз билганича фойдаланди. Макнейл, Бевин ва Шоукросс ҳам Совет Иттифоқининг сиёсатига ва халқига туҳмат қилиш учун илгари худди шундай қилган эдилар.

Малик ўз сўзининг охирида бундай деди: тарихнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, Совет Иттифоқи қуролли агрессия ёрдами блан Англияни ва Қўшма Штатларни йўқ қилишга уринмади, балки Англия ва Қўшма Штатлар совет Россиясини йўқ қилишга уриндилар.

Сўнгра Малик Хавфсизлик Советининг раиси сифатида, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қароргоҳига ҳар куни жуда кўп хат ва телеграммалар олинаётганлигини, бу хат ва телеграмаларда америка ҳаво кучларининг Қурия шаҳар ва қишлоқларини бомбардимон қилишларига қарши, шунингдек америка флотининг Қурия қирғоқларидаги районларни ваҳшиёна тўпга тутаётганлигига қарши норозилик билдирилганлигини Хавфсизлик Совети а'золарига айтди. Польша, Чехословакия, Хитой, Мўғулистон ҳукуматларидан ана шундай норозиликлар олинди, — деди Малик. Хотин-қизлар, ёшлар ташкилотларидан, олимлар ташкилотларидан ва бошқалардан ҳам 3.500 дан ортиқ хат ва телеграмма олинган. Малик 80 миллион касаба союз а'зосини бирлаштирувчи Жаҳон касаба союзлари уюшмасидан, шунингдек совет касаба союзларидан, 70 миллион йигит ва қизни бирлаштирувчи Жаҳон демократик ёшлар уюшмасидан, Стокгольм Мурожаатига юз миллионларча имзо тўплаган Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий комитетидан телеграммалар олинганлигини алоҳида уқдириб ўтди. Бу хат ва телеграммаларнинг ҳаммаси шуни кўрсатадики, — деди Малик,—ер юзидаги кенг халқ оммаси тинчликни ва Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал қилишни истайди. Малик уқдириб ўтдики, Хавфсизлик Советининг ҳарбир а'зоси секретариат томонидан турли ташкилотлардан ва айрим кишилардан олинган бу хат ва телеграммаларни ўқиб чиқиши мумкин.

Сўнгра Малик бундай деди: мен мажлис бошлангандан кейин бир ҳужжат олдим, бу ҳужжатда Хитой халқ ҳукумати Қўшма Штатларни Формозада агрессия бошлашда айблайди, шунингдек Қўшма Штатлар вакилининг баёноти олинди, Қўшма Штатлар вакили бу боёнотида Америка Қўшма Штатларининг Формозадаги ҳаракатини оқлашга уринади. Хавфсизлик Советининг а'золари, — деди Малик, — албатта, бу ҳужжатлар блан танишиб чиқишни, уларни ўрганишни ва келгуси мажлисда муҳокама қилишни истасалар керак.

Шундан кейин Қўшма Штатлар вакили Гросс гапирди. Гросс Хавфсизлик Совети Хитой халқ ҳукуматидан ва Америка Қўшма Штатлари делегациясидан Формоза масаласи ҳақида мактублар олганлиги сабабли бугунги мажлиснинг протоколига Америка Қўшма Штатлари мактубининг мазмуни ёзилишини истаганлигини айтди. Сўнгра Гросс бу мактубни ўқиб берди.

Гросс Америка мактубини ўқиб бўлганидан кейин, Малик бош секретарь ёрдамчиси Зинченкодан Чжоу Энь-лайдан олинган мактубни ўқиб беришни сўради. Бу мактуб ўқиб берилгандан кейин Малик, Хавфсизлик Совети ҳозир жуда жиддий халқаро низо' ҳақида иккала мамлакатнинг фикри блан танишди, деди ва, Хавфсизлик Советининг а'золари мажлиснинг ёпилишини истайдиларми, ёки бирон нотиқнинг сўзини эшитишни истайдиларми, деб сўради.

Гоминданчи Цзян Тин-фунинг қисқача жавобидан кейин Хавфсизлик Советининг мажлиси ёпилди. Мажлис ёпилиши олдидан Хавфсизлик Советининг ўтган йил давомида қилган ишлари ҳақидаги доклад лойиҳасини муҳокама қилиш учун 28 август душанба куни ёпиқ мажлис чақириш ҳақида бир фикрга келинди.

Берлинда демократик Германия Миллий фронтининг Миллий конгресси очилди

БЕРЛИН, 25 август. (ТАСС). Бутун демократик Германия Миллий фронтининг Миллий конгресси очилди.

Тушдан кейин Берлин меҳнаткашлари колонна-колонна бўлиб, шиорлар ва байроқлар кўтариб, Миллий конгресс вакилларини табриклаш учун Люстгартен майдонига қараб йўл олдилар. Намойиш олдидан бўлган митингда демократик Германия Миллий фронти Миллий совети президиумининг раиси доктор Корренс нутқ сўзлади. У айтдики, бугун очиладиган Миллий конгресс, бутун Германиянинг истиқболи учун катта аҳамиятта эгадир. Ғарбий Германиядаги сиёсий аҳвол шундай тус олдики, — деди у,—бутун дун'ёда тинчлик иши бевосита хавф остида қолди. Инглиз-америка оккупациячи ма'мурлари ўзларининг жиноий чоралари блан немис миллатини ўз миллий ҳаётини ҳимоя қилиш учун бирқанча жиддий тадбирлар кўришга мажбур этдилар. Миллий конгресснинг вазифаси шундан иборатки, у миллатни қутқазиш, тинчликни сақлаш ва мустақил Германияни тузиш йўлини кўрсатиши, шу блан бутун дун'ёдаги сулҳпарвар ва демократик кучлар, даставвал Совет Иттифоқи ва Генералиссимус Сталин томонидан немис халқига кўрсатилган ишончни оқлаши керак.

Митингдан кейин намойиш бўлди. Намойиш икки соатта яқин давом этди. Намойишда Берлин меҳнаткашларидан юзмингларча киши қатнашди. Намойишчилар колонна олдида Иосиф Виссарионович Сталиннинг катта портретини ва «Яшасин тинчлик учун бошланган жаҳон ҳаракатининг йўлбошчиси Сталин» деган шиорни кўтариб ўтдилар.

Намойишдан кейин конгресс очилди. Конгрессдаги 3 минг вакилдан тахминан ярми Ғарбий Германия аҳолисининг вакилларидир. Бу вакиллар меҳнаткашларнинг ярим яширин ва яширин йиғилишларида сайланганлар.

Конгресс қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида президиумга Германия демократик республикасининг президенти Велгельм Пик, бош министр Отто Гротеволь, Миллий совет а'золари, Ғарбий Германия вакиллари, Германия демократик республикаси корхоналарининг илғорлари сайландилар.

Миллий совет президиумининг раиси доктор Корренс конгрессни очиб, немис халқининг кураши эндиликда янги даврга кирганлигини айтди. Инглиз-америка империалистлари Германияни парчалаб,—деди у,—фашизмни тиклаш ниятида уни қайтадан қуроллантиришга уринмоқдалар, Ғарбий Германияни агрессив уруш плацдармига, ғарбий герман аҳолисини тўп емига айлантиришни истайдилар.

Лекин немис халқи ўз курашида ёлғиз эмас, уни тинчлик лагери, ҳартарафлама қувватламоқда. Бу лагерьга совет халқи ва Генералиссимус Сталин бошчилик қилмоқда **(конгресс вакиллари Иосиф Виссарионович Сталин шарафига узоқ давом этган гулдурос қарсак чаладилар).**

Корренс сўзидан кейин конгресс вакиллари Американинг Қуриядаги интервенциясига қарши норозилик билдирган резолюцияни якдиллик блан қабул қилдилар.

Германия демократик республикасининг бош министри Отто Гротеволь конгрессни табриклади. Конгресс қатнашчилари уни гулдурос қарсак чалиб кутиб олдилар. Гротеволь, Германия демократик республикаси ҳукуматининг сиёсати барча сулҳпарвар халқлар блан ва биринчи навбатда Совет Иттифоқи блан дўстликка асосланади, чунки бу дўстлик бутун дун'ёда тинчликни та'мин этади, деб уқдириб ўтди.

Гротеволь нутқидан кейин Миллий конгресс Ғарбий Германияда ҳарбий жиноятчиларнинг қамоқдан бўшатилиб юборилишига қарши норозилик билдириб якдиллик блан резолюция қабул қилди.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 25 август. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун эрталаб ахборот э'лон қилди. Ахборотда бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда америка қўшинларининг ва лисинманчи қўшинларнинг қаршилигига дуч келиб, ҳужумни давом этдирдилар.

Халқ армиясининг шарқий қирғоқ районида ҳаракат қилаётган қисмлари душманнинг бирнеча қарши атакасини қайтариб, ҳужум жангларини давом этдирдилар.

Америка авиацияси мамлакатнинг жанубий ва шимолий қисмларидаги тинч шаҳар ҳамда қишлоқларни ваҳшийларча бомбардимон қилиб, тинч аҳолини қиришни давом этдирмоқда.

21 августда Халқ армиясининг зенит артиллерияси Нампхо (Тиннампо) районида бир америка қирувчи аэропланини, 23 августда Кимчхонь (Кинсен) районида икки аэропланни уриб туширди.

ПХЕНЬЯН, 25 август. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 25 август кечқурун қуйидаги ахборотни э'лон қилди:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда қаттиқ жангларни давом этдирдилар.

Америка қўшинлари ва лисинманчи қўғирчоқ қўшинлар ҳамма кучларини сафарбар қилиб қарши ҳужумга ўтдилар, броқ Халқ армияси қисмларининг қақшатғич зарбалари натижасида душманнинг қарши ҳужуми барбод бўлди.

Фронтдаги америка қўшинларининг ма'навий аҳволи кундан-кун ёмонлашмоқда. Егвань (Икан) районида 1-нчи америка мото механикалаштирилган дивизияси 5-нчи пиёда аскарлар полкининг бўлим командири 13 кишидан иборат ўз бўлими блан бирга фронтдан қочиб, бутун қурол-яроғи ва ўқ-дорилари блан бирга Халқ армияси қисмларига таслим бўлди.

24 августда Халқ армиясининг зенит қисмлари Пхеньян районида «В—29» деган 2 бомбардимончи аэропланни уриб туширдилар.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА АМЕРИКА ХАБАРЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 август. (ТАСС). Қуриядан олинган хабарларда айтилишича, Халқ армиясининг бир дивизияси Чиньжу (Синсю)дан шарқдаги районда олдинга силжиб бормоқда.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири: «Тэгу (Тайкю) дан шимолда фронтнинг марказий участкасидаги ҳужум бўшаштирилганидан кейин бир хавф туғулди» деб хабар беради.

Юнайтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: Мухбирларнинг Қуриядаги уруш ҳаракатлари районидан берган хабарларига кўра, Шимолий Қурия қўшинлари Ирен (Гинэй) ва Понгокни (Кункору) районида олдинга силжиб бормоқдалар. Мухбирнинг ёзишича, америка қўшинларининг Тхон Ён (Тоэй) ярим оралидаги истеҳкомлари «кутилмаган хавф» остида қолган. Шимолий Қурия қўшинлари Тхон Ён (Тоэй) шаҳри районида Жанубий Қурия денгиз пиёда аскарлари отрядига зарба берганлар.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 25 август. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг мухбири Қуриядан хабар беради: 25 август эрталаб Шимолий Қурия пиёда аскарлари танклар мадади блан шарқи-шимолий томондан Тэгу (Тайкю)га яна ҳужум бошладилар ва Жанубий Қурия қўшинлари қўлидаги муҳим тепаликни ишғол қилдилар.

Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг билдиришича, Шимолий Қурия қўшинларининг Масань (Масан) районида бошлаган атакаси натижасида америка қўшинларининг ротаси «бирмунча чекинишга» мажбур бўлган.

ЛОНДОН, 25 август. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: «Шимолий Қурия қўшинлари Тэгуга ёриб ўтиш мақсадида америка қўшинлари мудофаа районининг шимолий қисмига асосий э'тиборни бермоқдалар».

ҚУРИЯ ДЕҲҚОН ЁШЛАРИ ФРОНТГА ЖЎНАТИШНИ СЎРАБ КЎПЛАБ АРИЗА БЕРМОҚДАЛАР

ПХЕНЬЯН, 25 август. (ТАСС). Жанубий Қуриядаги озод қилинган Кенги вилоятининг деҳқонлари америка империалистларига ва лисинманчи босқинчиларга қарши курашда бевосита иштирок қилишни истаганликларини билдирмоқдалар.

Кячен уездида ер тақсимоти вақтида ҳамма батракларнинг, ерсиз ва камер деҳқонларнинг 90 проценти ер олди. Бу уездаги 2.500 ёш ватанпарвар Қурия халқ-демократик республикаси ҳукуматининг ўзлари тўғрисидаги ғамхўрлигига жавобан Халқ армияси сафига кириш тўғрисида ариза берди.

Тянмен уездида ер тақсимоти тамом бўлгандан кейин уч кун ўтгач 2.000 ёш ватанпарвар фронтга жўнатишни сўраб ариза берди. Пхадю уездида 2.500 киши Халқ армиясига ёзилди.

Кячен уездида илгариги батрак Пак Ин Бон бундай деди: «Биз ер олдик, эндиликда бизнинг олдимизда бахтли ҳаёт эшиги очилди. Лекин америка империалистлари юртимизда қолсалар, бизда бахтиёр ҳаёт бўлмайди. Шунинг учун мен фронтга бормай қололмайман».

Чжоу Энь-лайнинг Я. А. Маликка ва Трюгве Лига телеграммаси

ПЕКИН, 24 август. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: бугун Хитой халқ республикаси Марказий халқ ҳукуматининг ташқи ишлар министри Чжоу Энь-лай Хавфсизлик Совети раиси Я. А. Маликка ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Трюгве Лига телеграмма юборди. У ўз телеграммасида, Хавфсизлик Совети Америка Қўшма Штатларининг Тайван (Формоза) оролидаги қуролли агрессиясига қарши чора кўрсин, деб талаб этади. Телеграммада бундай дейилади:

«Шу йил 27 июньда Америка Қўшма Штатларининг президенти Трумэн Қўшма Штатлар ҳукумати Хитой Халқ озодлик армиясининг Тайванни озод қилишига қуролли куч блан тўсқинлик қилишга қарор берганлигини э'лон қилди. Американинг 7-нчи флоти Хитой халқ республикаси территориясига очиқдан-очиқ қасд қилиб, Тайван бўғозига келди, унинг кетидан Тайванга Қўшма Штатларнинг ҳаво кучлари ҳам келди. Қўшма Штатлар ҳукуматининг бу ҳаракати Хитой территориясига қарши тўғридан-тўғри қилинган қуролли агрессия бўлиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставини очиқдан-очиқ бузишдир.

Тайван Хитойнинг ажралмас қисмидир. Бу, Япония таслим бўлгандан кейин юз берган аҳвол блан та'кидланган тарихий факт бўлибгина қолмай, балки бу ҳақда 1943 йилдаги Қоҳира декларациясида ва 1945 йилдаги Потсдам декларациясида ҳам айтилгандир. Бу декларациялар халқаро мажбурий битимлар бўлиб, Қўшма Штатлар ҳукумати бу битимларни ҳурмат қилиш ва уларга риоя қилиш мажбуриятини олгандир.

Хитой халқи Қўшма Штатлар ҳукуматининг Хитой территориясига қарши бошлаган қуролли агрессиясига рози бўлаолмайди ва Тайванни ҳамда Хитойга қарашли бошқа ҳамма ерларни америка агрессорларидан озод қилишга қаттиқ қарор берди. Мен Хитой Халқ республикасининг Марказий халқ ҳукумати номидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Советига ушбу айбномани тақдим этиб, халқаро тинчлик ва хавфсизликни ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг обрўсини сақлаш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Совети ўз бурчига муносиб равишда Қўшма Штатлар ҳукуматининг бу жиноий ҳаракатини, я'ни Хитой территориясига қуролли куч блан бостириб кирганлигини қораласин ва Қўшма Штатларнинг ҳамма қуролли кучларини Тайвандан ҳамда Хитойга қарашли бошқа ерлардан олиб кетиш учун дарҳол чоралар кўрсин, деб таклиф этаман».

Я. А. Маликнинг Грецияда одамлар яна ўлим жазосига ҳукм қилинаётганлиги тўғрисида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарига ёзган мактуби

НЬЮ-ЙОРК, 25 август. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг секретариати Я. А. Маликнинг 22 августда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Трюгве Лига ёзган мактубини э'лон қилди. Мактубда бундай дейилади:

«Мен Грециядан олинган мактубни Сизга тақдим этаман. Бу мактубни грецияли 12 она ёзган. Уларнинг миллий қаршилик кўрсатиш ҳаракатида актив қатнашган фарзандлари махсус ҳарбий трибунал томонидан 1950 йил 10 августда ўлим жазосига ҳукм этилган эди.

Шу муносабат блан мен Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари бўлган Сиздан Бош Ассамблеянинг учинчи ва тўртинчи сессияларида Грециядаги сиёсий террор қурбонларини ҳимоя қилиш ҳақида қабул қилинган қарорларга амал қилиб, 12 грек демократининг ҳаётини сақлаб қолиш юзасидан зарур чоралар кўришингизни ва улар устидан чиқарилган ўлим жазоси ҳукмларининг амалга оширилишига йўл қўймаслигингизни сўрайман. Бу грек демократларининг номи илова қилинган мактубда кўрсатилган.

Мен Сиздан менинг мактубимни илова қилинган ҳужжат блан бирга делегацияларга тарқатишингизни сўрайман».

Я. А. Маликнинг мактубига Грециядан олинган ва 12 августда ёзилган қуйидаги мактуб илова қилинган:

Жаноблар, биз, миллий қаршилик кўрсатиш ҳаракатида қатнашган, 1950 йил 10 августда махсус ҳарбий трибунал томонидан ўлим жазосига ҳукм этилган собиқ курашчилардан ўн икки кишининг 12 бечора онаси сизлардан фарзандларимизнинг қатл қилинишига йўл қўймаслик учун дарҳол Греция ҳукуматига мурожаат қилишингизни сўраймиз.

Бизнинг фарзандларимиз жиноятчилар ҳам, хоинлар ҳам эмаслар, улар миллий қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг софдил қатнашчилари ва халқ иши учун курашчилардир.

Улар 1947—1948 йилларда қамоққа олинган эдилар, ҳозирги вақтда улар қамоқхоналарда ва Макронисосда кўп азоб чекканликлари натижасида жисмоний жиҳатдан дармонсизланиб қолган кишилардир.

Суд бошланган вақтда улар ана шундай аҳволда эдилар.

Ҳарбий трибунал томонидан чиқарилган ҳукм жуда адолатсиз эди: айблари тўла исботланган, лекин ўз маслакларидан воз кечиб, айбни ўртоқларига тўнкашга уринган бошқа айбдорлар бўшатиб юборилдилар, судда ўзларини муносиб тутиб, маслакларидан воз кечмаган фарзандларимиз эса ҳукм этилдилар.

Биз ёрдам беришингизни сўраймиз; ҳукм устидан шикоят қилиш мумкин бўлмаганлиги сабабли фарзандларимизнинг ҳаёти катта хавф остида турибди. Яқинда қабул қилинган «енгиллик чоралари» 1950 йил 1 августдан кейин кўрилган суд ишларини қайтадан кўришга рухсат бермайди, аммо шу вақтгача кўрилган ишларни, ҳатто жиноят 1945—1948 йилларда қилинган бўлса ҳам, қайтадан кўришга рухсат беради.

Биз чин қалбимиздан ёзилган бу мактубни сизга юбориб, бу ишга аралашувингизни ва бечора фарзандларимизни қутқазишингизни сўраймиз.

Мамлакатимизда граждандар уруши тугаган ҳозирги вақтда бизларга ўлим таҳдид қилмаслиги керак.

Бизга ёрдам берингиз. Бусиз ҳам кўп қон тўкилди.

Ҳукм этилганларнинг оналари: (имзолар).

Албания мусулмон руҳонийлари делегациясининг СССРда бўлишига доир

Албания Халқ республикаси мусулмон руҳонийларининг Албания бош муфтиси Хофиз Мусо Хожи Али бошлиқ делегацияси 25 августда ўз юртига жўнаб кетди. Делегация Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диния назоратининг раиси муфтий Эшон Бобохоннинг таклифига биноан СССРга келиб меҳмон бўлди. Муфтий вакиллари делегацияни Одессада кутиб олдилар. Меҳмонлар муфтий вакиллари блан бирга Москвага келдилар. Бу ерда уларни СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Диний ишлар советининг а'зоси Л. А. Приходько, Албания Халқ республикасининг Фавқулодда Элчиси ва Мухтор Министри Я. Натанаили ҳамда Москвадаги мусулмон руҳонийларининг ва мусулмонлар диний жамиятининг вакиллари кутиб олдилар.

Делегация Москвадан Ўзбекистон ССРга бориб, СССРда бўлган вақтининг кўп қисмини шу ерда ўтказди. Ўзбекистондаги мусулмонларнинг диний ҳаёти блан, шунингдек ўзбек халқининг халқ хўжалиги, маданият, маориф, соғлиқни сақлаш, сан'ат соҳасида эришган муваффақиятлари блан танишди.

Делегация а'золари мусулмонларнинг Тошкент ва Самарқанддаги қадимги диний ёдгорликларини кўришга кўп э'тибор бердилар; улар мачитларда номоз ўқилган вақтда бирнеча марта ҳозир бўлдилар.

Москвада делегацияни СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Диний ишлар советининг Раиси И. В. Полянский қабул қилди. (ТАСС).

Туркияда тинчлик тарафдорлари та'қиб этилмоқда

ПАРИЖ, 25 август. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Анқарадан хабар беради: Анқара ҳарбий трибуналида Туркиядаги тинчлик тарафдорлари жамиятининг 7 ташкилотчиси устидан суд бошланди. Суд ўз мажлисларини ёпиқ равишда ўтказмоқда.

Америка Қўшма Штатлари Потсдам битимини яна бузди

ЛОНДОН, 25 август. (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: америка оккупациячи ма'мурлари бугун собиқ нацист ҳарбий жиноятчилардан 19 кишини, шу жумладан собиқ «империя матбуот раҳбари» Отто Дитрихни, йирик нацист саноат эгаси Фридрих Кликни, крупп пўлот концернининг собиқ бошқарувчиси Генрих Леманни ва «И. Г. Фарбениндустри»га қарашли лак-бўёқ трестининг собиқ директори Фриц Тер Меерни қамоқдан бўшатдилар.

Америка ма'мурлари мазкур жиноятчиларни қамоқдан бўшатажакларини бундан 11 кун илгари э'лон қилган эдилар. Уларнинг қамоқдан бўшатилишига «Ўзларини яхши тутганликлари учун» қамоқ муддати қисқартилганлиги «далил» қилиб кўрсатилади.

ҒАРБИЙ ИТТИФОҚ МАМЛАКАТЛАРИ ҲАРБИЙ-ҲАВО КУЧЛАРИНИНГ МАНЕВРЛАРИ

ГААГА, 25 август. (ТАСС). АНП агентлиги хабар беради: бугун Ғарбий Европа территорияси устида Ғарбий иттифоқ мамлакатлари ҳарбий-ҳаво кучларининг маневрлари бошланди. Маневрлар уч кун давом этади.

«Де Ваархейд» газетасининг ёзишича, бу маневрлар америкали уруш олови ёқувчиларнинг буйруғи блан агрессив иғвогарлик мақсадларида ўтказилмоқда.

Газетанинг уқдириб ўтишича, уруш оловини ёқувчилар Голландия аэродромларига ва хусусан Твент аэродромига айниқса катта э'тибор бермоқдалар. Америкалилар бу аэродромлардан келгуси урушда фойдаланмоқчилар.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари **Б. РАҲМОНОВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27 августда **Ипак қиз** (Қиз жибек).
«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Бешинчи океан,** кечқурун **Жўрғай қалқони.**
«ХЕВА» — **Мени кутгил.**
«ШАРҚ» — **Кубань казаклари.**
«ИСКРА» (қишки) — 1-нчи залда кеч соат 9 ва 11 да **Биринчи кўлқоп.**
«ОКТЯБРЬ» — **Қирувчилар.**
«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз **Темур ва унинг командаси.**

«РОДИНА», «ВАТАН», қишки «ИСКРА», ёзги «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун), «УДАРНИК», қишки «НАВОИЙ» (кундуз), ёзги «НАВОИЙ», «ТЕЛЬМАН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ПУШКИН» кинотеатрларида **МАХФИЙ МИССИЯ** деган янги бадиий фильм кўрсатилади.

ЎРТА ОСИЁ КУРОРТ КОНТОРАСИ
1951 йилда
МАРКАЗИЙ КУРОРТЛАРГА АМБУЛАТОРИЯ ВА САНАТОРИЯ ПУТЁВКАЛАРИ СОТИШ УЧУН ШАРТНОМА ТУЗАБОШЛАДИ
Заявка тақдим қилиш муддати 10 сентябрьгача бўлиб, шартномалар 25 сентябрьгача тузилади.
1950 йилнинг IV квартали учун марказий курортларга амбулатория путёвкалари бордир.
Адрес: Тошкент шаҳар, Карл Маркс кўчаси, 23. Телефон — 31-846

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» РЕДАКЦИЯСИГА
юқори малакали **стенографистка** ва биринчи қўл **машинистка**
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Алексеевская кўчаси, 8-нчи уй, 2-нчи қаватда 31-нчи хонага келиб учрашилсин.

КИРОВ ҚУРИЛИШ КОНТОРАСИГА
Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилаётган районларидаги қишлоқ ва колхоз қурилишида ишлаш учун
ҚУЙИДАГИ БИНОКОР ИШЧИЛАР, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАР:
ер қазувчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, бетончилар, сувоқчилар, бўёқчилар, печьчилар, ойнасозлар,
участка бошлиқлари вазифасига **бинокор инженерлар,** прораб ва десятник вазифаларига **бинокор инженерлар ва техниклар, экономистлар,** стажли **секретарь-машинисткалар, бухгалтерлар, омбор мудирлари, омборчилар, шоферлар**
КЕРАК
Шартлари тўғрисида мурожаат қилиш учун адрес: Сирдар'ё станцияси, Киров қурилиш конторасининг экспедицияси.
Почта адреси: Сирдар'ё станцияси, Киров район, Багара қишлоғи, қурилиш конторасининг бошлиғи.

Тошкентдаги
8-НЧИ ЭЛЕКТР РЕМОНТ ЗАВОДИ
ҳархил тип ва қувватга эга бўлган
ЭЛЕКТРОМОТОРЛАР, ГЕНЕРАТОРЛАР ВА ТРАНСФОРМАТОРЛАР РЕМОНТ ҚИЛИШ УЧУН ЗАКАЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТДИРАДИ
Йирик машина ва трансформаторларни ўрнатилган жойларида кўчма бригадалар бориб ремонт қилади. Ремонтнинг сифати гарантияланади.
Ремонт ишлари учун Электр саноати министрлигининг прейскуранти юзасидан ҳақ олинади.
Заказ бериш учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишевское шоссе, Узбумкомбинат территориясида. Телефон — 37-444.
Заказлар дам олиш кунларидан бошқа ҳар куни соат 8 дан 16 гача қабул қилинади (танаффус соат 12 дан 13 гача). Тайёр маҳсулот соат 8 дан 12 гача берилади.

«СРЕДАЗХИММАШ» ЗАВОДИГА
доим ишлаш учун:
техника цехларининг мастерлари, планловчилар, металл токарьлари, слесарьлар, фрезерчилар, рандаловчилар, пармаловчилар, расточниклар, электриклар, шоферлар, машинисткалар,
бинокор ишчилар:
дурадгорлар, тунукасозлар, бўёқчилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, тунука том ёпувчилар, ойнасозлар ва ёрдамчи ишчилар
КЕРАК
Ёлғизлар ётоқ блан, оилалилар квартир блан та'минланади.
Адрес: Чирчиқ шаҳар, «Химзавод» остановкаси, «Средазхиммаш»нинг кадрлар бўлими.

«УЗБЕКШЕЛКПРОМ» ТРЕСТИГА
бош бухгалтер
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 48-нчи уй, 48-нчи хона, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг марказий бухгалтерияси.

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА
доим ишлаш учун
қуйидаги малакали ишчилар:
слесарьлар, токарьлар, фрезерчилар, рандаловчилар, қолипчилар, заливщиклар, вибивщиклар, газосварщиклар, электросварщиклар, прессчилар, шоферлар, ғилдираксоз, дурадгорлар, ғишт терувчилар, юкчилар,
шунингдек мустақил балансга малакали
старший бухгалтерлар
КЕРАК
Заводнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (2-нчи трамвайнинг «Гидростанция» остановкаси ёнида).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат— 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04687. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 11446.